

HANDLEIDING VOOR EEN GROENE EN GEZONDE BUITENRUIMTE

TOE
KOMST

SAMEN MAKEN WE DE STAD VAN MORGEN

Sint-Niklaas
Oh zo verrassend

DUURZAME EN CIRCULAIRE BUITENRUIMTE

Een groene omgeving creëert ruimte, geeft energie en draagt bij aan een positief leven. Het wordt steeds belangrijker om buitenruimtes duurzaam en circulair in te richten. Veel redenen dus om het vergroenen van deze ruimte te overwegen. Maar hoe begin je daaraan?

Met de gids '**Handleiding voor een groene en gezonde buitenruimte**' wil de stad Sint-Niklaas een handig hulpmiddel bieden met veel ideeën over hoe je een blauwgroene en klimaatrobuuste buitenruimte het beste kunt ontwerpen. Met een handig stappenplan, tips en tricks en een heuse plantenlijst zet deze gids je op weg.

Deze brochure kan als inspiratie/hulpmiddel dienen voor het vergroenen van zowel kleine als grotere vergroeningsprojecten, gaande van privétuin tot grotere buitenruimtes zoals scholen, kinderdagverblijven, woonzorgcentra, zorginstellingen verenigingen, bedrijven...

Daarnaast zetten we ook enkele acties en organisaties in de kijker die burgers, bedrijven en organisaties kunnen ondersteunen bij het realiseren van hun blauwgroene droom.

Meer info?

Stad Sint-Niklaas - afdeling Plannen en Ontwikkelen
Grote Markt 1 - 9100 Sint-Niklaas
duurzaamheid@sint-niklaas.be

Sint-Niklaas – januari 2023

INHOUD

1

DUURZAME EN CIRCULAIRE BUITENRUIMTE

WAAROM EEN GROENE KLIMAATBESTENDIGE BUITENRUIMTE?	5
STAPPENPLAN GROENE BUITENRUIMTE	6
ONTHARDEN	8
KIES VOOR WATERDOORLATENDE (HALF) VERHARDING	9
GEVARIEERDE BEPLANTING	12
PLANT EEN BOOM	13
HOOGTEVERSCHILLEN EN VERDIEPTE DELEN	14
HERGEBRUIK AANWEZIGE MATERIALEN	15
Cocon	15
REGENWATERGEBRUIK	16
Afkoppelen regenwaterafvoer	18

2

PLANTENLIJST

Loofbomen	22
Notenbomen	25
Meerstammige heesters	26
Fruitbomen	27
Struiken	28
Hagen	29
Bessen en kleinfruit	30
Vaste planten	32
Vaste Kruiden	36
Vaste groenten	38
Bloemrijk grasland	39
Siergras	40
Bodembedekkers	41
Klimplanten	42
Aanplant voor nieuwe bossen	44
PLANTENLIJST KORT	46

3

WAT KAN DE STAD VOOR JOU DOEN?

Sint-Niklaas zet massaal in op gevelgroen	50
De Tuinrangers helpen je op weg	51
Subsidieoproep vergroening	52
Vergroening speelplaatsen	52
Vergroening Woonzorgcentra, zorgcentra en kinderdagverblijven	52
Subsidieoproep afkoppeling van afvalwater en regenwater	53

4

ORGANISATIES MET GROENE VINGERS

Natuurpunt Waasland vzw	56
Samen ecoactief met Velt	57
Regionaal landschap Schelde-Durme	57
Agentschap Natuur en Bos	58
De Bosgroep: van pril begin tot nazorg	59
Een BOOST voor Bos	59
MOS Vlaanderen: Duurzame scholen, straffe scholen	60

5

LOKAAL KLIMAATBELEID 2030

LABEL OK TOEKOMST	62
KLIMAATKOMPAS	64
KLIMAATGIDS	65

WAAROM EEN GROENE KLIMAATBESTENDIGE BUITENRUIMTE?

Informatie gebaseerd op inhoud website:
www.blauwgroenvlaanderen.be

5 REDEN OM JE BUITENRUIMTE TE VERGROENEN EN KLIMAATBESTENDIG TE MAKEN

VOORKOMEN WATEROVERLAST

Een groene open bodem neemt regenwater op. Dit ontlast de riolering en voorkomt wateroverlast.

WATER HERGEBRUIK

Bomen gebruiken veel water en voorkomen hiermee vooral in het voorjaar wateroverlast.

BEPERKEN VAN HITTE

Planten en bomen houden je tuin koel en aangenaam. Gebrek aan groen in stedelijk gebied zorgt op hete dagen voor een stijging met wel 8°C.

BIODIVERSITEIT VERSTERKEN

Door meer groen help je vogels, bijen en vlinders en wordt je tuin een levende tuin.

VERDROGING BEPERKEN

Kies voor meer diversiteit in je gazon en koel de grond met de schaduw van bomen.

STAPPENPLAN GROENE BUITENRUIMTE

1. Het idee, het initiatief

Een groene buitenruimte aanleggen doe je niet in je eentje. Denk na wie hierbij zou kunnen helpen.

2. De voorbereiding

In de voorbereiding ga je op zoek naar medewerking en hulp van buitenaf. Verder ga je na hoe je aan de middelen komt voor de realisatie, zoals sponsoring en subsidies. Informeer naar de subsidiemogelijkheden van bijvoorbeeld de provincie, de gemeente, de Vlaamse overheid ...

Besteed voldoende aandacht aan de voorbereiding! Het is belangrijk dat alle betrokken partijen inspraak hebben gehad, zo worden alle opportuniteiten benut.

Kijk goed naar mogelijke samenwerkingen met de omgeving, neem de randvoorwaarden in acht en denk na over gebruik en het onderhoud van de ruimte na de oplevering.

3. Het ontwerp

In de ontwerpfase is het belangrijk alle ideeën te verzamelen, prioriteiten te stellen en een plan te ontwikkelen dat aansluit bij de wensen, de mogelijkheden en de eisen.

Bij een groot project kan het noodzakelijk zijn om je te laten bijstaan door een architect, landschapsarchitect of studie-bureau om zo het beste uit het project te halen.

vuistregels:

- vertrek van wat er reeds is!
- bekijk de buitenruimte als deel van een groter geheel
- Denk aan het beheer
- Maak ruimte voor bomen en ander (gevel)groen
- weeg af waar er echt verharding nodig is. Wat met water? (afwatering, afkoppeling, infiltratie, buffering, kringloop ...)
- Heb aandacht voor toegankelijkheid

De Weverij, Sint-Niklaas

4. De planning

Maak op basis van het voorlopig ontwerp een werkplanning. Wie doet wat en wanneer?

Veel werk kan door jezelf of je netwerk worden gedaan: tegels weghalen, puin ruimen, afval afvoeren, muurtjes stapelen, verven.

Schakel voor complexe werkzaamheden professionele hulp in.

Ga eventueel op zoek naar extra inkomstenbronnen. Bv. subsidies, crowdfunding, inzamelactie...

Zorg voor een dekkende begroting voordat je het ontwerp definitief laat maken. Neem onderhoud en beheer mee in de begroting

Presenteer het definitieve ontwerp aan de betrokkenen. Doe dat met tekeningen, maquettes of eventueel een filmpje.

5. De aanleg

Hoe groter de omvang en ambities van het project, hoe meer werk er moet verzet worden.

Vaak zal het logisch zijn om de aanleg van de blauwgroene buitenruimte uit te besteden aan een gespecialiseerd bedrijf. Dat is echter bijna altijd de grootste kostenpost. Betrek ook je netwerk bij de uitvoering. Vraag je omgeving bijvoorbeeld om zaadjes of stekjes voor de nieuwe tuin.

Zorg voor goede communicatie naar alle partijen. Genereer aandacht bij media en verantwoordelijken in de politiek.

Denk niet alleen aan de buitenruimte zelf, maar ook aan de feestelijke oplevering, het informeren van alle betrokken partijen en het regelen van een artikel en foto voor in De Stadskroniek en op sociale media.

6. Gebruik en beheer

Eindelijk is het zover! Een leuk idee is om de nieuwe buitenruimte 'officieel' in gebruik te nemen, bijvoorbeeld door het planten van een (laatste) boom.

Aandachtspunten

Bij een semi-openbaar plein kunnen externen een rol spelen in het sleutelbeheer.

- Veranker het gebruik van de natuurrijke buitenruimte in een contract.
- Maak foto's van gebruik en beheer: leuk voor op de website of in de krant.

Informeer bij aanbieders van (groot) onderhoud naar de mogelijkheden en kosten.

Stel een beheerplan op voor regulier onderhoud (dagelijks/wekelijks), jaarlijks/seizoensonderhoud en een plan voor de lange termijn.

- Maak iemand verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer.

ONTHARDEN

Vlaanderen is een van de meest verharde regio's van Europa. 16 procent van onze oppervlakte is verhard, dit is dubbel zoveel als het Europese gemiddelde. Een tastbaar gevolg daarvan is de grote droogte en wateroverlast. Het is dan ook van groot belang om enkel de noodzakelijke verharding aan te leggen bij nieuwe projecten. Maar ook om kritisch na te denken over bestaande verharding.

Veel van onze buitenruimtes beschikken over erg grote verharde oppervlaktes. Zowel de daken als opritten zijn vaak volledig verhard. Is dit steeds nodig?

Ontharden

Door te ontharden komt er ruimte voor natuur en nieuwe spelelementen, het bevordert het contact met de natuur, is goed voor de mentale gezondheid, zorgt voor meer samenwerking, minder ruzie en stimuleert beweging. Door minder verharding te gebruiken in de buitenruimte zal er minder hittestress zijn in de zomer en wordt het risico op wateroverlast verkleind.

Bij het herinrichten van een buitenruimte is het zinvol om te inventariseren welke verhardingen snel groen worden, veel onkruidbegroeiing kennen. Dit zijn stukken verharding die niet frequent gebruikt worden en dus in aanmerking komen om te verwijderen. De ideaal te ontharden stukjes dus.

Vergeet bij het verwijderen van verharding niet om ook de laag eronder op te breken.

Indien dit zandcement is, moet dit uitgebroken en afgevoerd worden en kan er teelaarde in de plaats aangebracht worden. Een zandlaag kan mee gemengd worden in extra teelaarde of compost en is een goede ondergrond om een bloemenmengsel op in te zaaien.

Tips

- Afstromend water van noodzakelijke verharding van terrassen en paden hoeft niet altijd afgevoerd te worden; laat het terras en het wandelpad maximaal afwateren naar plantvakken, gazon of andere groenzones.
- Op plaatsen waar verharding noodzakelijk is maar geen grote draagkracht noodzakelijk is, kan gebruik gemaakt worden van waterdoorlatende verharding.
- Doorloop het stappenplan voor een klimaatbestendige buitenruimte.

Inventariseer tijdens de voorbereiding zaken zoals: welke verhardingen worden snel groen? Waar komt veel onkruid? Dit zijn stukken verharding die niet frequent gebruikt worden en dus in aanmerking komen om te verwijderen. De ideaal te ontharden stukjes dus. Vergeet bij het verwijderen van verharding niet om ook de laag eronder op te breken.

Op de website van 'Vlaanderen breekt uit!' zijn ook heel wat mooie voorbeelden terug te vinden.

VERHARD ENKEL WAAR NOODZAKELIJK MET WATERDOORLATENDE VERHARDING

Een verharde ruimte, een dak, een wandelpad, een fietsenstalling ... Als je je perceel eens van bovenaf zou bekijken, sta je er wellicht van versteld hoeveel oppervlakte er verhard is. Nochtans is dat niet overal nodig.

Waar verharding wenselijk is maar niet gebruikt zal worden door zwaar verkeer, bijvoorbeeld voor de wandelpaden en parkeerplaatsen, kan voor waterdoorlatende verharding gekozen worden. Het regenwater kan dan in de bodem infiltreren en het grondwater aanvullen. Het regenwater wordt zo opgevangen bij de bron en hoeft niet via een putje in de riool afgevoerd te worden. Dit helpt bij hevige regenbuien om wateroverlast te voorkomen. Het weghalen van tegels en het vervangen door waterdoorlatende verharding biedt meer ruimte aan een natuurlijk bodemleven en vergroot daarmee de biodiversiteit. De omgeving blijft ook koeler als je minder verharding gebruikt.

Er bestaan meerdere mogelijkheden om een waterdoorlatende verharding aan te leggen. Dit zijn de belangrijkste soorten:

1. Steenslag en dolomiet

Steenslag (puingranulaat, grind, schelpen ...) en dolomiet laten het regenwater ongehinderd door. Een verharding met steenslag of dolomiet kan je makkelijk zelf aanleggen. Onderhoud is eenvoudig, want met af en toe een beetje harken en egaliseren ben je klaar. Indien je een honingraatstructuur gebruikt voor de steenslag of de dolomiet, dan blijft de toplaag mooi egaal. Hoe dik de laag steenslag moet zijn en wat het beste formaat voor de steenslag is, hangt in grote mate af van de belasting. Zo krijgt een tuinpad een dunnere laag dan een parkeerplaats waarop elke dag een bestelwagen staat. Door een waterdoorlatende anti-worteldoek eronder te leggen beperk je de groei van onkruid.

Geschied voor: oprit, parkeerplaats, terras en tuinpad.

2. Open of waterdoorlatend asfalt

Open asfalt bestaat uit grove steenslag die met bitumen (teer) wordt gebonden. Hierdoor laat het asfalt makkelijk (regen)water door. Open asfalt biedt een goede oplossing voor plaatsen waar iets meer verkeer komt. Enkel voor plaatsen waar er veel gedraaid en gekeerd wordt, is het minder aangewezen. Voordat je voor waterdoorlatend asfalt kiest, moet je zeker zijn dat de grondwatertafel diep genoeg zit (≥ 70 cm). Anders bestaat het risico dat het regenwater heel moeilijk in de bodem kan sijpelen en ontstaan er (grote) plassen. De plaatsing is niet eenvoudig, omdat het asfalt warm en machinaal moet worden gelegd.

Geschied voor: verharding bij bedrijven met veel verkeer.

3. Poreuze betonklinkers

Poreuze klinkers hebben een korrelstructuur met veel poriën. Hierdoor zijn de klinkers water- en luchtdoorlatend. Net als bij waterdoorlatend asfalt moet de grondwatertafel diep genoeg zitten. De betonklinkers moeten regelmatig worden geborsteld om de poriën open te houden.

Geschied voor: oprit, parkeerplaats, terras en tuinpad.

4. Bestrating met brede voegen

Bij bestrating met brede voegen worden klassieke kasseien, betonstraatstenen of natuurstenen gebruikt. Tussenin komen brede voegen die worden gevuld met fijne kiezel of grof zand. Het hemelwater kan dan langs de voegen in de bodem dringen. Voor de brede voegen kun je ook geprefabriceerde 'afstandshouders' gebruiken.

Geschied voor: oprit, parkeerplaats, terras en tuinpad.

5. Betonstraatstenen met drainageopeningen

Betonstraatstenen met drainageopeningen hebben gaten met daaronder kanaaltjes. Het hemelwater sijpelt langs deze kanaaltjes in de bodem. In vergelijking met de andere waterdoorlatende bestratingen is bij betonstraatstenen met drainageopeningen een belangrijk bijkomend onderhoud nodig. De drainageopeningen moeten regelmatig worden vrijgemaakt met een hogedrukreiniger. Tip: gebruik voor het reinigen van de openingen regenwater uit een regenwaterput.

Geschied voor: oprit, parkeerplaats, terras en tuinpad.

6. Houtsnippers, boomschors en cacaodoppen

Deze 'verharding' is de meeste duurzame vorm van waterdoorlatende verharding, maar moet wel bijna jaarlijks aangevuld worden. De houtsnippers en cacaodoppen verhinderen het groeien van onkruid en het uitdrogen van de bodem. Ze warmen ook minder op dan steenachtige materialen. Ze worden ook gebruikt op plekken in de tuin waar geen beplanting staat of als bodemverbeteraar. Onder de mulchlaag voorzie je best een worteldoek om de groei van onkruid te verhinderen. Wil je het strak houden? Zorg dan voor een afboording.

Geschied voor: tuinpad.

7. Grasbetontegels

Grasbetontegels zijn een vorm van open bestrating. De ruimte tussen de stenen kan gebruikt worden voor lage bodembedekkers of gras, hierdoor warmt het oppervlak ook minder op. Het regenwater loopt langs de openingen de bodem in. Afhankelijk van de te verwachten belasting (enkel wandelaars of ook voertuigen) moet een voldoende dikke fundering in steenslag worden voorzien. Zorg ook voor een voldoende dikke onderlaag (± 15 cm) uit teelaarde en geëxpandeerde kleikorrels of leemhoudend zand met turf en teelaarde. Dit om het insijpelen van het regenwater in de bodem te vergemakkelijken.

Geschied voor: oprit, parkeerplaats en tuinpad.

8. Polyethyleen grastegels

Deze grastegels zijn vervaardigd uit gerecycleerd polyethyleen met hoge dichtheid. Ze worden opgevuld met teelaarde, ingezaaid met graszaad of aangevuld met grind- en kiezelsoorten. Ook bij dit type van waterdoorlatende verharding moet je van bij het ontwerp voldoende fundering in steenslag en een onderlaag voorzien.

Geschied voor: oprit en parkeerplaats.

9. Karresporen

Een echt landelijk uitzicht krijgt je oprit met karresporen. Dat zijn twee stroken verharding, terwijl de rest van de oprit onverhard blijft. De ruimte tussen de stroken kan bestaan uit gras of een laagblijvende bodembedekker.

Geschied voor: oprit en parkeerplaats.

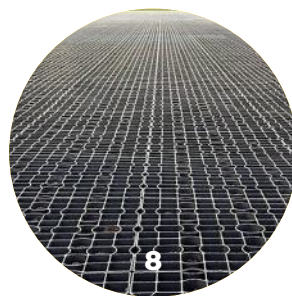
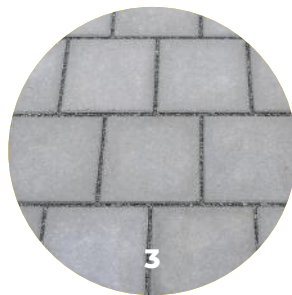
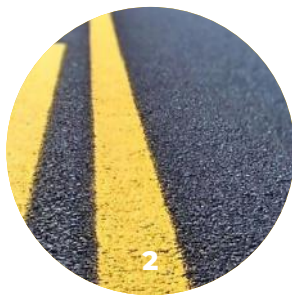
10. Grindgazon

Brandwegen, kampeerterreinen, verhuispaden, komen in aanmerking voor een grindgazon. Op deze manier kan gazon sporadisch bereden worden. Een grindgazon is een mengsel van grind, lava, klei, compost en graszaad.

Het mengsel is goed waterdoorlatend en heeft een zekere sterkte, maar is toch volledig groen. Een goed compromis dus voor plaatsen die heel af en toe bereden worden.

Begraafplaats Heimolen, Sint-Niklaas

GEVARIEERDE BEPLANTING

Beplanting zorgt voor seizoenbeleving, kleur, geur en smaak. Diverse vormen kunnen er worden toegepast: struiken, vaste planten, siergrassen, bodembedekkers en klimplanten.

De variatie is zowel belangrijk op vlak van het aantal soorten, alsook de aanwezige structuur van deze planten. Het aantal soorten is onder meer belangrijk voor het evenwicht van het natuurlijk systeem. Kies bij voorkeur dan ook inheemse soorten. De variatie in structuur met een afwisseling van hoog en laag groen, samen met rotsformaties in de vorm van gebouwen, genereren een diversiteit aan microklimaten. Het gevolg is een evenredige diversiteit aan flora en fauna.

Speelbestendige planten

Kies in ieder geval voor makkelijke en robuuste beplanting die tegen een stootje kan. Door het strategisch plaatsen van planten kan er voorkomen worden dat de meer kwetsbare planten beschadigd worden. De structurele variatie kan worden voorzien door een combinatie bodembedekkers, kruiden, bloemen, hoog gras, lage struiken, hoge struiken en bomen. Zorg hier ook voor variatie in blad, bloei- of herfstkleur, of bloeiperiode.

Hagen en struiken bieden schuilplaatsen en voedsel aan veel soorten vogels, kleine zoogdieren en insecten. Als beplanting in de volle grond staat zorgt deze ook voor een betere doorworteling van de ondergrond en zo voor meer opnamecapaciteit van regenwater in de ondergrond. Veel bloeiende bloemen zijn dan weer een voedselbron voor insecten. Zeker in het vroege voorjaar en in het late najaar. Bomen of begroeide pergola's kunnen zorgen voor schaduw, maar ook voor extra koeling door verdamping. Dit kan al snel een paar graden schelen.

Niet te veel opruimen

Laat afgestorven plantenresten in de winter aan de plant zitten en zorg voor wat rommelhoekjes met wat dor hout en snoeiafval. Dieren als egels kan je helpen door bladeren, dode plantenresten, snoeihout of wat verdwaalde stenen te laten liggen. Deze plekken zorgen namelijk voor schuilplaatsen, broedgelegenheden en voedsel. Door bladeren en plantenresten in de winter te laten liggen, bescherm je ook de bodem. De bladeren en plantenresten vergaan en vormen compost voor de bodem, wat de structuur en het bodemleven ten goede komt.

Plekken met veel zon of juist schaduwrijke plekken, droge of juist hele natte plekken, boven op een heuveltje of juist wat lager geven allemaal verschillende groeiomstandigheden. Met een goed beplantingsplan kan je buitenruimte het hele jaar gevarieerd groenblauw zijn.

Houtbriel, Sint-Niklaas

PLANT EEN BOOM

Bomen zijn onmisbaar en mogen dus zeker niet ontbreken in een buitenruimte. Ze zijn beeldbepalend en zorgen voor een fijne atmosfeer, met schaduw en zonnige plekken. Bomen zorgen voor bescherming tegen weersinvloeden door sterke (koude) wind te breken en in de zomer is het prettig vertoeven in de koele schaduw onder de boom. Voor iedere locatie en grondsoort is een geschikte, grote of kleinere boom te vinden met prachtige bloesems, vruchten of herfstkleuren. Ze voorzien dieren in de omgeving van de nodige bessen, nootjes en ander voedsel. De afgevalen bladeren vormen de basis van een gezonde bladcompost en vormen schuilplaatsen voor egels en andere nuttige tuindieren. Daarnaast zorgen ze door verdamping voor afkoeling, absorberen ze stof, zuiveren ze de lucht en dragen ze bij aan het verminderen van de grondwateroverlast.

Juiste boom op de juiste plek

Onderschat de groeikracht van een boom niet. Zorg voor een boom die oud kan worden zonder te veel ingrepen. Kies soorten die goed bestand zijn tegen periodes van wateroverlast maar ook droogte verdragen.

Zoek een boom uit die bij de beschikbare plaats past. Bij beperkte ruimte is een kleine (6-10 m hoog) tot middelgrote boom (10-15 m hoog) de beste keuze.

Bomen zijn blikvangers, de keuze voor een type boom heeft invloed op de verdere inrichting van de omgeving (denk maar aan de schaduw die een boom geeft).

Meerstammige bomen worden minder hoog en kunnen een goed alternatief zijn voor een boom.

Bomen houden niet van verharding op hun wortels. Zet ze dus in een plantvak met voldoende afstand tot de gevel en het terras.

Houdt de boomspiegel bij de uitgroei (de ruimte onder de kroon) afgeschermd van voeten. De wortels hebben water en lucht nodig en houden er niet van om betreden te worden.

Snoei dood hout en schurende takken.

Beheer en kosten

Bomen in ruime groenvakken met onderbeplanting waar een kleine kringloop gecreëerd kan worden, kunnen beter uitgroeien. Ze blijven gezonder en vragen minder aanvullende meststoffen. Bomen in constructies vragen meer onderhoud maar er is nog weinig bekend over levensduur en/of gezondheid van deze bomen.

Standplaats

Het bos is de natuurlijke habitat van bomen. Daar is er voldoende doorwortelbare grond en ruimte. De wortels en kronen concurreren er alleen met andere bomen. In bebouwde zones is dat anders. De grote mate van verharding door bebouwing en verharding zorgt voor te weinig ondergrondse ruimte voor de boomwortels. Als er te weinig ondergrondse groeiruimte is voor de boom en er toch een boom gewenst is, kan er geopteerd worden om een bomen-groeiplaats te installeren.

Bepaal van te voren welke functie de boom heeft

- Sierwaarde
- Eetbaar
- Bescherming tegen de hitte
- Bescherming tegen inkijk

Let op de grondsoort

Na het planten geef je de boom voldoende water. Zeker de eerste 2 jaar. Ook tijdens hele droge zomers kan water geven soms nodig zijn, maar in principe niet.

Let bij de keuze van je boom ook op de standplaats, als de gekozen locatie erg nat of droog is hoort daar een specifiek type boom bij.

Wordt de boom te groot, verdiep je dan in snoeitechnieken, of vraag raad aan een bomenexpert.

HOOGTEVERSCHILLEN EN VERDIEPTE DELEN

Hoogteverschillen en verdiepte delen zorgen voor diversiteit wat de beleving enkel ten goede kan komen.

Door middel van deze hoogteverschillen kan water afgeleid worden van te vrijwaren plaatsen, zoals toegangspaden, naar meer geschikte plaatsen voor infiltratie of tijdelijke berging. Zo kan water naar wadi's, infiltratiekommen of -grachten, een amfitheater/buitenklas of zitkuil worden gestuurd. Daar kan het infiltreren en helpen tegen droogte en overstroming. Een verlaagde groene zone draagt bij aan verdamping en zorgt zo voor verkoeling. Met stapstenen kan een pad over het water als extra avontuurlijk speelelement worden aangebracht.

Via deze weg worden ook droge en natte zones gecreëerd voor meer en minder vochtminnende planten, wat de biodiversiteit ten goede komt. Dit kan bijvoorbeeld als minimoeras aangelegd worden.

Voorkom speelerosie

Zorg voor een laagje fijne kalksteenslag op de heuvels. Zo voorkom je dat ze afkalven doordat erop gespeeld wordt. Verder kan je ook 'indianenpaadjes' afbakenen waarlangs de kinderen op, over en door de heuvels kunnen lopen. De rest van de heuvel blijft dan beschermd (bv. ook jonge plantjes) en de kinderen hebben leukere spelmogelijkheden.

HERGEBRUIK AANWEZIGE MATERIALEN

Vaak zijn er in je vergroeningsproject al heel wat materialen aanwezig die met een beetje creativiteit hergebruikt kunnen worden. Zo kan je heel wat geld besparen.

Oude speeltoestellen, zitbanken, enz. kunnen uit elkaar gehaald worden en tot nieuwe gebruiksvoorwerpen worden hervormd. Van de uitgebroken stoeptegels kan je een amfi-theater maken of een zitrand. Er zijn heel wat mogelijkheden.

tip:

Check ook de tweedehandssites. Daar kan je vaak heel wat materialen vinden aan een voordeligere prijs.

Berkenboomschool De Fontein

COCON

Cocon is de naam van de nieuwe site tussen Heistraat en Nobels-Peelmanstraat. Die naam staat voor een veilige omgeving, waar mens en natuur verder kunnen ontpoppen en groeien, als een vlinder. Waar ondernemingen duurzaam kunnen experimenteren en zich verder ontwikkelen.

Circulair, sociaal & creatief

Cocon wordt een plek waar ondernemers, kennisinstellingen, sociale organisaties, bezoekers en bewoners elkaar kunnen ontmoeten en inspireren. Met respect voor het historisch erfgoed wordt Cocon de bakermat van het Sint-Niklaas van morgen. De oude industriële site van Nobels-Peelman krijgt een dynamische upgrade, met toekomstkansen voor inwoners en ondernemers. Een schakel voor groei.

Circulair

De site is de schakel naar circulaire economie, met een regionaal kenniscentrum voor Wase ondernemers, voor recycling en upcycling. Er komt ruimte voor startende bedrijven of start-ups, voor deelbedrijven of spin-offs, voor repair-initiatieven, voor samenwerking en kennisuitwisseling.

Sociaal

Cocon blijft ook de spil van activering naar betaald werk, met het stedelijk opleidingscentrum OOC voor wie moeilijk aan werk geraakt, en met het maatwerkbedrijf Den Azalee met zijn kringloopcentrum, kringwinkels en regionale diensten voor opleiding en begeleiding van maatwerkers naar een job in de reguliere economie.

Creatief

De site tussen Heistraat en Nobels-Peelmanstraat wordt de broedplaats voor nieuwe ideeën en experimenten op sociaal en economisch gebied, op het vlak van duurzaamheid, creativiteit en innovatie.

Meer info? cocon@sint-niklaas.be

REGENWATERGEBRUIK

In en rond de buitenruimte kun je voor allerlei toepassingen regenwater gebruiken in plaats van drinkwater. Daarvoor sla je het regenwater dat van het dak loopt op in een (grote) regenwaterput of -ton.

Je kunt regenwater voor zowat alles gebruiken, zolang het maar niet voor menselijke consumptie is. Waarvoor dan zoal? Voor een buitenkraan in de tuin, als toiletspoeling, om schoon te maken, voor de wasmachine, bewatering van beplanting. Hiervoor volstaat de kwaliteit van regenwater. Doorgaans is het zachter dan leidingwater, waardoor het zelfs beter is voor de wasmachine.

De regenwateropvang moet voor deze toepassingen uiteraard worden aangesloten op een parallel waternet. Regen- en drinkwater mogen namelijk in geen geval met elkaar worden vermengd!

Werking regenwaterput

Het opgevangen regenwater komt langs de regenwaterafvoer van de woning in de regenwaterput terecht. Het water loopt eerst door een bladvang en/of voorfilter die er bladeren en vaste deeltjes uithalen. Om te verhinderen dat eventueel bezonken slib wordt opgewoeld door instromend water, wordt de inlaat verlengd tot beneden in de put. Daar wordt een bochtstuk van 180 graden geplaatst zodat het water zachtjes in de put vloeit.

Een regenwaterpomp verdeelt het water langs een tweede watercircuit.

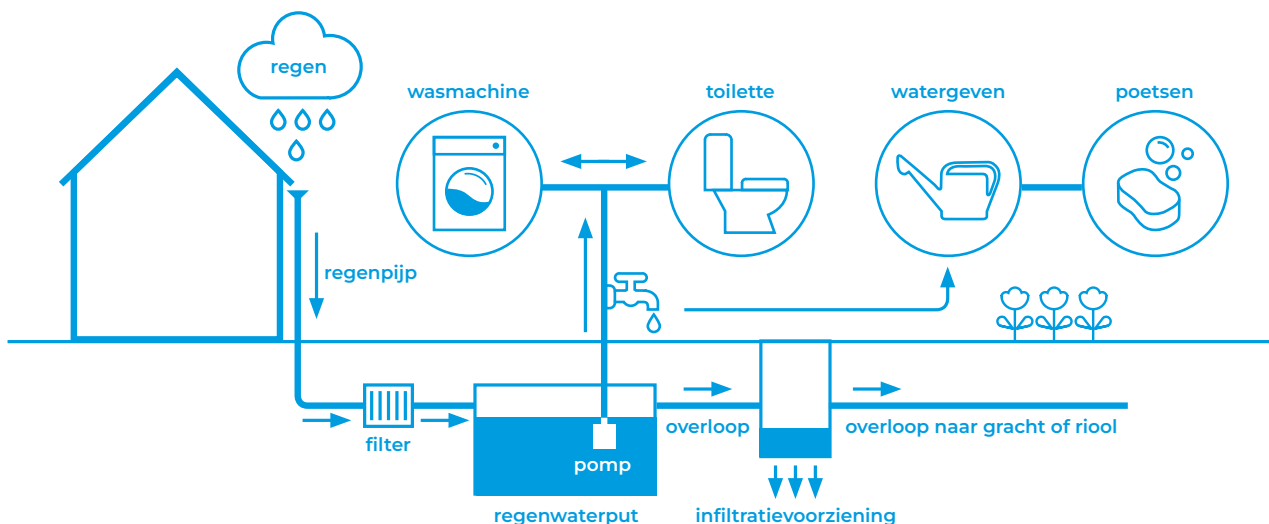
Een aanzuigleiding pompt het propere water op. Het is best om water op te pompen aan de oppervlakte, om te vermijden dat onzuiverheden op de bodem van de put worden meegezogen.

Een filter zuivert het water nog verder. Waarvoor je het regenwater gaat gebruiken, bepaalt welke filter je kiest.

Een overloop voert het teveel aan regenwater op een gecontroleerde manier af.

Een terugslagklep vermijdt terugslag vanuit de rioolaansluiting, de gracht of de infiltratievoorziening.

Het teveel aan regenwater in de regenwaterput vloeit langs de overloop naar een infiltratievoorziening als die er is. Hier kan het water in de bodem infiltreren, wat altijd de meest duurzame oplossing is. De infiltratievoorziening is op haar beurt uitgerust met een overloop. Deze wordt aangesloten op de gracht of de riool.

Alternatief voor regenwaterput

Zijn graafwerken geen optie? Dan is de plaatsing van een regenwaterzakstelsysteem in bv. de kruipruimte of kelder een interessant alternatief. De regenwaterzak staat, net zoals de regenwaterput, in verbinding met de regenwaterafvoer en werkt met een filtersysteem en overloop.

Voordelen

Regenwater valt gratis uit de lucht. Je drinkwaterfactuur daalt dus. Een groot deel van het waterverbruik in een school is toe te schrijven aan toiletspoeling, waarvoor regenwater perfect te gebruiken is.

Indirecte financiële voordelen: bij gebruik van regenwater is 50 tot 70% minder zeep nodig.

Je elektrische toestellen hebben geen last van kalkaanslag, waardoor je bespaart op onderhoud.

Als het gebruik van regenwater goed is afgestemd op de grootte van de put, dan zijn er weinig omschakelingsmomenten nodig.

Wie regenwater gebruikt, verbruikt minder leidingwater en grondwater. Zo worden deze primaire waterbronnen meer gespaard voor toepassingen die wel deze kwaliteit vragen.

Waarop letten?

We raden aan om enkel regenwater afkomstig van daken naar de regenwaterput te laten lopen. Het water dat van andere verharde oppervlakken komt (bv. terras, oprit, ...) is vaak vervuild met zwevende stoffen, zand of detergenten.

Hoewel er geen sluitende studies over bestaan, raden we het gebruik van regenwater dat van een dak met asbesthoudend materiaal loopt af. Veel hangt af van de staat van het dak en of het is opgetrokken uit leien of golfplaten. Door de jaren en onder invloed van weersomstandigheden wordt de binding van de asbestvezels met het cement minder. Er kunnen dan vezels vrijkomen die door de regen worden meegenomen via de dakgoot naar de regenwaterput.

AFKOPPELEN REGENWATERAFVOER

Door regenpijpen bij gebouwen af te koppelen van de riool, wordt het rioolstelsel ontlast. Bij lokale infiltratie wordt het grondwater ook aangevuld, waardoor droogteschade verzacht kan worden. Als je regenwater afkoppelt van een gemengde riool, die zowel afval als regenwater vervoert, zijn er nog meer voordelen. Er wordt dan minder relatief schoon regenwater naar de zuiveringsinstallatie afgevoerd. Doordat de buis minder vol loopt bij regen, is het ook minder vaak nodig om een teveel aan vuil water op het oppervlaktewater te lozen.

Het afkoppelen van de regenpijp kan gecombineerd worden met maatregelen zoals:

- Het plaatsen van een regenton. Let op, de regenton kan nooit al het water verwerken. Er moet een overloop naar een andere voorziening zijn om het resterende water af te voeren.
- Een buffer- en infiltratievoorziening zoals een infiltratiekom, een wadi of een infiltratiekrat.
- Het maken van open gootjes en waterlopen.
- Aansluiting op een regenwaterriolering of gracht.
- Het gebruiken van regenwater voor wc-spoeling.

Al deze maatregelen helpen mee om tijdens heftige buien wateroverlast te voorkomen en dragen daarnaast bij aan waterbeleving en inzicht in het watersysteem.

Infiltratiecapaciteit

Welke maatregel je het beste combineert met de afkoppeling van de regenpijp, hangt af van de infiltratiecapaciteit van de ondergrond. In zandgrond kan water bijvoorbeeld makkelijk infiltreren, maar in een kleiachtige bodem met een hoge grondwaterstand zijn voorzieningen nodig die het regenwater tijdelijk vasthouden en langzaam vertraagd afvoeren. Denk bijvoorbeeld aan een bufferbekken.

Als er te weinig ruimte bovengronds is, kan de regenpijp gekoppeld worden aan ondergrondse voorzieningen als infiltratiekragen. Een andere mogelijkheid is om regenwater eerst op te slaan en dan te hergebruiken voor de wc-spoeling en/of om het groen te besproeien.

Clementwijk², Sint-Niklaas

PLANTENLIJST

Tip!

Koop vaste planten met de kleinste plantmaat (p.9) om kosten te beparen. Bomen koop je best in een grote maat. Zo heb je direct resultaat.

Een plant zal maar goed groeien als hij op een plek staat waar hij zich thuis voelt. De juiste plant op de juiste plaats, dat is de sleutel om jouw klimaatgezonde buitenruimte te laten gedijen. Een plant op de juiste standplaats zal immers beter groeien, minder gevoelig zijn voor ziektes én minder onderhoud vragen.

In de plantenlijst vind je de eigenschappen per plant terug. Dat maakt kiezen makkelijker!

LOOFBOMEN

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

- zon
- ◐ halfschaduw
- schaduw
- ✂ eetbaar

Acer buergerianum - Geelbladige esdoorn

hoogte	8-10 m
breedte	6-8 m
wortelgestel	oppervlakkig
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	oranje-rood
standplaats	○

Acer campestre 'Elsrijk' - Veldesdoorn, Spaanse aak

hoogte	10-12 m
breedte	7-8 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○◐●

Acer platanoides 'Farlake's Green' - Geelbladige esdoorn

hoogte	15-20 m
breedte	8-10 m
wortelgestel	compact
zondoorlatend	niet
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○◐

***Alnus glutinosa* 'Aurea' - Zwarte els**

hoogte	8-11 m
breedte	5-9 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel
standplaats	○●

***Betula nigra* - Himalaya berk**

hoogte	18-20 m
breedte	7-10 m
wortelgestel	oppervlakkig
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel
standplaats	○

***Crataegus x persimilis* 'Prunifolia Splendens' - Pruimbladige meidoorn**

hoogte	5-8 m
breedte	8-10 m
wortelgestel	oppervlakkig
zondoorlatend	niet
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○●

***Fraxinus americana* 'Skyline' - Amerikaanse es**

hoogte	10-13 m
breedte	8-10 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	oranje-rood
standplaats	○●●

***Gleditsia triacanthos* 'Elegantissima' - Valse christusdoorn**

hoogte	5-7 m
breedte	3-4 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	zeer goed
herfstkleur	geel
standplaats	○

***Liriodendron tulipifera* - Tulpenboom**

hoogte	25-30 m
breedte	10-15 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel
standplaats	○●

***Liquidambar orientalis* - Bontbladige amberboom**

hoogte	7-11 m
breedte	6-9 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	niet
herfstkleur	geel-rood
standplaats	○

***Quercus rubra* 'Aurea' - Amerikaanse eik**

hoogte	10-15 m
breedte	10-15 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	oranje-rood
standplaats	○●

NOTENBOMEN

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

Castanea sativa - Tamme kastanje

hoogte	25-35 m
breedte	8-10 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	niet
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○●

Corylus avellana - Hazelaar

hoogte	4-6 m
breedte	3-4 m
wortelgestel	oppervlakkig
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel
standplaats	○●

Fagus sylvatica - Beuk

hoogte	30-35 m
breedte	10-15 m
wortelgestel	oppervlakkig
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○●

Juglans regia - Walnoot

hoogte	25-30 m
breedte	7-8 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	oranje-rood
standplaats	○●

MEERSTAM HEESTERS

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

ANDERE MEERSTAM HEESTERS

Amelanchier ovalis,	hoogte 8 m
Cornus kousa 'China Girl'	hoogte 4 m
Acer davidii, hoogte 7 m	hoogte 7 m

Aankoop plantmaat

hoogte 250-300 cm
hoogte 350-400 cm
hoogte 500-600 cm

Acer monspessulanum - Franse esdoorn

hoogte	6-9 m
breedte	3-4 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel-oranje
standplaats	○●

Acer rubrum - Rode esdoorn

hoogte	10-12 m
breedte	9-10 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	niet
herfstkleur	oranje-rood
standplaats	○

Zelkova serrata - Japanse zelkova

hoogte	10-12 m
breedte	9-11 m
wortelgestel	diepgaand
zondoorlatend	matig-goed
herfstkleur	geel
standplaats	○●

FRUITBOMEN

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

Boomformaat	Hoogte	Plantafstand
Laagstam	hoogte 2,5-4 m	250-400 cm
Halfstam	hoogte 3-5 m	500-700 cm
Hoogstam	hoogte 7-8 m	700-900 cm

Ficus carica - Vijg

hoogte	3-4 m
breedte	4-5 m
bloei maand	-
oogsttijd	aug -sept
licht	○

Malus domestica - Appel

bloeikleur	wit
bloei maand	april - mei
oogsttijd	sept-okt
licht	○

Mespilus germanica - Mispel

hoogte	5-6 m
breedte	3-4 m
bloeikleur	wit
bloei maand	mei
oogsttijd	eind oktober
licht	○

Prunus avium - Zoete kers

bloeikleur	wit
bloei maand	april
oogsttijd	juli
licht	○

Prunus domestica - Pruim

bloeikleur	wit
bloei maand	april
oogsttijd	aug
licht	○●

Pyrus communis - Peer

bloeikleur	wit
bloei maand	april
oogsttijd	sept - okt
licht	○

STRUIKEN

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

Buddleja Davidii

Naam Ned. Vlinderstruik
 hoogte 1,2-1.5 m
 bloeikleur paars
 bloeimaand juni-aug
 licht ○●

Cornus Mas

naam Ned. Gele kornoelje
 hoogte 5-6 m
 bloeikleur geel
 bloeimaand jan-maart
 licht ○●

Cornus sanguinea

Naam Ned. Rode kornoelje
 hoogte 2-3 m
 bloeikleur wit
 bloeimaand mei-juni
 licht ○●

Crataegus monogyna

naam Ned. Eenstijlige meidoorn
 hoogte 3-5 m
 bloeikleur wit
 bloeimaand mei
 licht ○●

Hydrangea Macrophylla

naam Ned. Boerenhortensia
 hoogte 1-1.2 m
 bloeikleur roze
 bloeimaand juli-sept
 licht ●●

Ligustrum Vulgare

naam Ned. Wilde liguster
 hoogte 3-5 m
 bloeikleur wit
 bloeimaand juni-juli
 licht ○●

Osmanthus x burkwoodii

naam Ned. Schijnhulst
 hoogte 2-2.5 m
 bloeikleur wit
 bloeimaand juni-okt
 licht ○●

Viburnum Tinus

Naam Ned. Sneeuwbal
 hoogte 2-3 m
 bloeikleur wit
 bloeimaand nov-mei
 licht ○●

HAGEN

LICHTE KLEI, ZAND EN LEEM

Acer Campestre

Naam Ned. Veldesdoorn
hoogte 10 m
bloekleur geel
bloeimaand april-mei
licht ○●

Carpinus betulus

Naam Ned. Haagbeuk
hoogte 0,8-10 m
bloekleur groen
bloeimaand april-mei
licht ○●

Crataegus monogyna †

naam Ned. Eenstijlige meidoorn
hoogte 3-5 m
bloekleur wit
bloeimaand mei
licht ○●

Fagus sylvatica †

Naam Ned. Beuk
hoogte 0,8-4 m
bloekleur groen
bloeimaand mei
licht ○●

Ligustrum Vulgare

naam Ned. Wilde liguster
hoogte 3-5 m
bloekleur wit
bloeimaand juni-juli
licht ○●

Osmanthus x burkwoodii

naam Ned. Schijnhulst
hoogte 2-2,5 m
bloekleur wit
bloeimaand juni-okt
licht ○●

BESSEN EN KLEINFRUIT

Actinidia arguta 'Issai'

naam Ned.	kiwibes
hoogte	3-6 m
groeiwijze	rankend
bloei kleur	wit
rijptijd	okt-nov
licht	○

Fragaria vesca

naam Ned.	Bosaardbei
hoogte	10 cm
bloei kleur	wit
rijptijd	juni-okt
licht	○●

Fragaria ananassa

naam Ned.	Aardbei
hoogte	20 cm
bloei kleur	wit
oogsttijd	juni-juli
licht	○●

Rheum rabarbarum

naam Ned.	Rabarber
hoogte	0,8-1 m
bloei kleur	-
oogsttijd	juni-juli
licht	○●

Lonicera kamtschatica

Naam Ned.	Honingbes
hoogte	1,5-2,5 m
bloei kleur	wit
rijptijd	juni
licht	○●

Ribes nigrum

naam Ned.	Zwarte bes
hoogte	1,5-2 m
bloei kleur	wit
rijptijd	juli
licht	○●

Ribes Rubrum

naam Ned.	Rode bes / Aalbes
hoogte	1,5-2 m
bloei kleur	wit
rijptijd	juli-aug
licht	○

Ribes uva-crispa

Naam Ned.	kruisbes
hoogte	0,6-1,2 m
bloei kleur	wit
rijptijd	juli-aug
licht	○●

Rubus fruticosus 'thornfree'

Naam Ned. Doornloze braam
 hoogte 2-2,5 m
 bloeikleur wit
 rijptijd sept-okt
 licht ○●

Rubus idaeus

Naam Ned. Framboos
 hoogte 1,5 m
 bloeikleur wit
 rijptijd juni-aug / sept-okt
 licht ○●

Rubus phoenicolasius

Naam Ned. Japanse wijnbes
 hoogte 1,5-2 m
 bloeikleur wit
 rijptijd aug
 licht ○●

Sambucus Nigra

naam Ned. Gewone vlier
 hoogte 3-4 m
 bloeikleur wit
 rijptijd mei-juni
 licht ○●●

Vaccinium Corymbosum

naam Ned. Amerikaanse Blauwe bes
 hoogte 1,5-2 m
 bloeikleur wit
 oogsttijd juli-aug
 licht ●

Vitis Vinifera

naam Ned. druvelaar
 hoogte 1 m
 groeiwijze klimmend
 bloeikleur groen
 rijptijd sept-okt
 licht ○

VASTE PLANTEN

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Achillea filipendula |

naam Ned. Duizendblad, geel
 hoogte 75 cm
 per m² 7
 bloeikleur geel
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Agastache 'blue fortune' |

naam Ned. Droplant
 hoogte 75 cm
 per m² 7
 bloeikleur lila
 bloeimaand zomer/najaar
 licht ○●

Allium aflatunense 'purple sensation' (bollen zaaien)

naam Ned. sierui
 hoogte 60 cm
 per m² 30 bollen
 bloeikleur paars
 bloeimaand voorjaar
 licht ○

Allium sphaerocephalon (bollen zaaien) |

naam Ned. Kogellook
 hoogte 50 cm
 per m² 30 bollen
 bloeikleur paars
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Aster cordifolius 'Little Carlow' |

naam Ned. Herfstaster
 hoogte 75 cm
 per m² 7
 bloeikleur blauw
 bloeimaand najaar
 licht ○●

Aster divaricatus

naam Ned. Sneeuwster-aster
 hoogte 40 cm
 per m² 7
 bloeikleur wit
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Anemone canadensis

naam Ned. Canadese anemoon
 hoogte 30 cm
 per m² 9
 bloeikleur wit
 bloeimaand zomer
 licht ○

Brunnera macrophylla

naam Ned. Kaukasisch vergeet-mij-nietje
 hoogte 30 cm
 per m² 5
 bloeikleur blauw
 bloeimaand voorjaar
 licht ●●

Coreopsis verticillata

naam Ned. Meisjesogen
 hoogte 35 cm
 per m² 7
 bloeikleur geel
 bloeimaand zomer
 licht ○

Crambe cordifolia

naam Ned. Zeekool
 hoogte 110 cm
 per m² 7
 bloeikleur wit
 bloeimaand voorjaar
 licht ○

Darmera peltata

naam Ned. Schildblad
 hoogte 125 cm
 per m² 3 (vochtige grond)
 bloeikleur paars-wit
 bloeimaand voorjaar
 licht ●●

Dryopteris erythrosora

naam Ned. Rode sluiervaren
 hoogte 60 cm
 per m² 3
 bloeikleur brons
 bloeimaand najaar
 licht ●●

Echinacea purpurea 'magnus'

naam Ned. Zonnehoed, paars
 hoogte 90 cm
 per m² 7
 bloeikleur roos-rood
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Echinacea purpurea 'White Swan'

naam Ned. Zonnehoed, wit
 hoogte 80 cm
 per m² 7
 bloeikleur wit
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Echinops ritro 'Veitch blue'

naam Ned. Kogeldistel
 hoogte 90 cm
 per m² 7
 bloeikleur blauw
 bloeimaand zomer
 licht ○●

Eupatorium cannabinum

naam Ned. Leverkruid
 hoogte 125 cm
 per m² 5
 bloeikleur roos
 bloeimaand zomer
 licht ○●

VASTE PLANTEN

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Eupatorium maculatum **'snowball'**

naam Ned. Leverkruid
hoogte 120 cm
per m² 5
bloekleur wit
bloeimaand zomer
licht

Euphorbia cyparissias

naam Ned. Cipreswolfsmelk
hoogte 30 cm
per m² 5
bloekleur geel
bloeimaand voorjaar
licht

Euphorbia griffithii

naam Ned. Wolfsmelk
hoogte 90 cm
per m² 5
bloekleur oranje
bloeimaand voorjaar
licht

Gaura lindheimeri

naam Ned. Prachtkaaers
hoogte 120 cm
per m² 7
bloekleur roos-wit
bloeimaand zomer/najaar
licht

Heuchera sanguinea **'Leuchtkäfer'**

naam Ned. Purperklokje
hoogte 50 cm
per m² 7
bloekleur roos
bloeimaand zomer
licht

Knautia macedonica

naam Ned. Beemdkroon
hoogte 85 cm
per m² 7
bloekleur donker rood
bloeimaand zomer
licht

Nepeta subsessilis

naam Ned. Grootbloemig
kattekruid
hoogte 100 cm
per m² 30 bollen
bloekleur blauw
bloeimaand zomer
licht

Perovskia 'Blue Spire'

naam Ned. Reuzenlavendel
hoogte 130 cm
per m² 7
bloekleur blauw
bloeimaand zomer
licht

***Persicaria amplexicaulis*
'rosea'**

naam Ned. Duizendknoop
hoogte 125 cm
per m² 9
bloekleur wit-roos
bloeimaand zomer
licht ☉●

Phlox paniculata

naam Ned. Vlambloem
hoogte 80 cm
per m² 7
bloekleur paars-wit
bloeimaand zomer
licht ☉●

***Polygonatum hybridum (x)*
'Weihenstephan'**

naam Ned. Salomonszegel
hoogte 125 cm
per m² 5
bloekleur roos
bloeimaand zomer
licht ☉●

Rudbeckia fulgida

naam Ned. Zonnehoed
hoogte 80 cm
per m² 7
bloekleur geel
bloeimaand najaar
licht ☉●

Rudbeckia subtomentosa

naam Ned. Zonnehoed
hoogte 80 cm
per m² 7
bloekleur geel-wit
bloeimaand najaar
licht ☉

***Sanguisorba officinalis*
'Red Thunder'**

naam Ned. Pimpernel
hoogte 100 cm
per m² 7
bloekleur paars
bloeimaand zomer
licht ☉●

Verbena bonariensis

naam Ned. Ijzerhard
hoogte 150 cm
per m² 9
bloekleur paars
bloeimaand zomer
licht ☉●

***Veronicastrum virginicum* 'pink glow'**

naam Ned. Ereprijs
hoogte 160 cm
per m² 7
bloekleur rood-roos
bloeimaand zomer
licht ☉●

VASTE KRUIDEN

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Alium ursinum

Naam Ned.	Daslook
hoogte	30-40 cm
per m ²	40-70
bloei kleur	wit
bloei maand	voorjaar
licht	☐●

Alium schoenoprasum

Naam Ned.	Bieslook
hoogte	70 cm
per m ²	5
bloei kleur	paars
bloei maand	zomer
licht	☐●

Artemisia dracunculoides

Naam Ned.	Dragon
hoogte	40 cm
per m ²	7-9
bloei kleur	-
bloei maand	najaar
licht	☐●

Helichrysum italicum

Naam Ned.	Kerrieplant
hoogte	30-60 cm
per m ²	7-9
bloei kleur	geel
bloei maand	zomer
licht	☐

Levisticum officinale

naam Ned.	Lavas, maggiplant
hoogte	2 m
per m ²	5-8
bloei kleur	groen
bloei maand	juli-aug
licht	●

Melissa officinalis

naam Ned.	Citroenmelisse
hoogte	40 cm
per m ²	5-8
bloei kleur	wit
bloei maand	jul-sept
licht	☐●

Mentha spp.

naam Ned.	Munt
hoogte	60 cm
per m ²	5-8
bloei kleur	paars
bloei maand	juli-aug
licht	☐●

Myrrhis odorata

naam Ned.	Roomse kervel
hoogte	40 cm
per m ²	3-6
bloei kleur	wit
bloei maand	mei-juni
licht	●

Origanum vulgare

Naam Ned. Oregano
 hoogte 30-50 cm
 per m² 8-11
 bloeikleur roze
 bloeimaand juni-aug
 licht ●●

Rosmarinus officinalis

Naam Ned. Rozemarijn
 hoogte 75-100 cm
 per m² 8-11
 bloeikleur paars
 bloeimaand zomer
 licht ○●

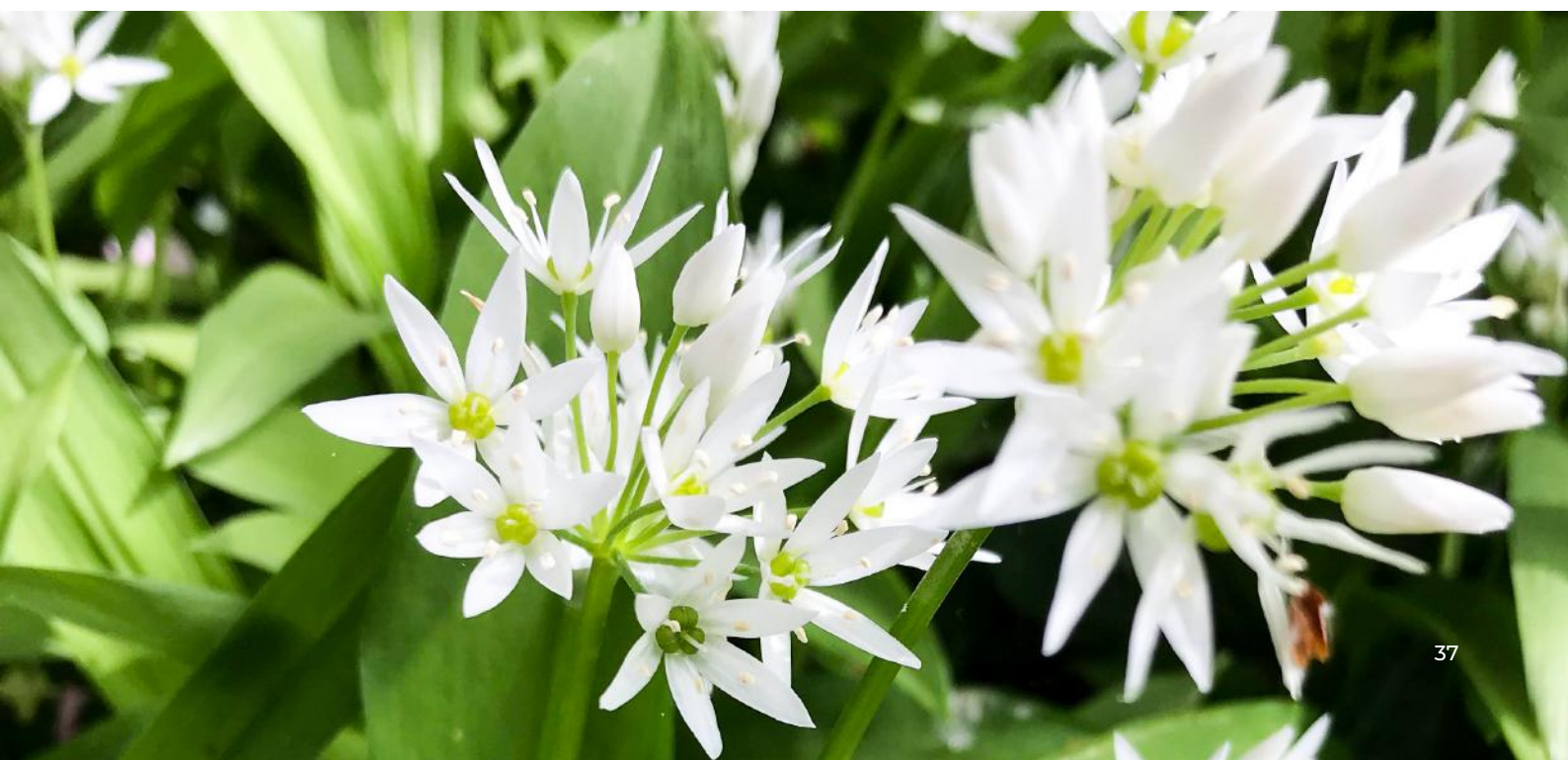
Salvia officinalis

Naam Ned. Salie
 hoogte 70 cm
 per m² 7
 bloeikleur paars
 bloeimaand zomer
 licht ○

Thymus vulgaris

Naam Ned. Tijm
 hoogte 30 cm
 per m² 16
 bloeikleur paars
 bloeimaand zomer
 licht ○

VASTE GROENTEN

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Allium ampeloprasum

naam Ned. Oerprei
 hoogte 60-100 cm
 bloeikleur paars-rose
 bloeimaand mei-juli
 oogsttijd aug
 licht

Allium cepa

naam Ned. Egyptische ui
 hoogte 70 cm
 bloeikleur paars
 bloeimaand apr-juli
 oogsttijd juli-aug
 licht

Asaragus officinalis

Naam Ned. Asperge
 hoogte 100-150 cm
 bloeikleur geel-groen
 bloeimaand jun-aug
 oogsttijd mei juli
 licht

Caragana arborescens

Naam Ned. Erwtenstruik
 hoogte 140-180 cm
 bloeikleur geel
 bloeimaand mei-juni
 oogsttijd sept-okt
 licht

Cynara scolymus

Naam Ned. Artisjok
 hoogte 160-180 cm
 bloeikleur paars
 bloeimaand aug-sept
 oogsttijd juli-aug
 licht

Helianthus tuberosus

naam Ned. Aardpeer
 hoogte 150-300 cm
 bloeikleur geel
 bloeimaand okt-nov
 oogsttijd nov-feb
 licht

Myrrhis odorata

naam Ned. Kardoen
 hoogte 125-200 cm
 bloeikleur paars
 bloeimaand jun-okt
 oogsttijd okt
 licht

Tetragonia tetragonioides

Naam Ned. Nieuw-Zeelandse spinazie
 hoogte 40 cm
 bloeikleur groen
 oogsttijd juni-nov
 licht

BLOEMRIJK GRASLAND

AANKOOP PLANTMAAT - P9

selectie gebaseerd op het aanbod van Ecoflora
www.ecoflora.be/nl-nl/lijst-van-producten/57-bloemenweiden
 (*) = afbeelding

Mengsel met eenjarige

akkerbloemen

tübingen - bijenweidemengsel (bio) *

hoogte	bloeimaand	licht
60-100cm	mei-sept	○
20-120 cm	mei-sept	○

mengsels voor vaste bloemenweiden (zonder grassen)

leem en zandleemgrond *

natte of moerasgronden

rijke grond in halfschaduw

bijen- en vlindermengsel

mengsel voor (weg-) bermen en openbaar groen

hoogte	bloeimaand	licht
50-100 cm	mei-sept	○
-	weinig 1ste jaar	○
-	weinig 1ste jaar	◐
-	mei-sept	○

mengsels voor bijzondere situaties

mengsel voor groendaken

bosflora (schaduwrijk) *

hoogte	bloeimaand	licht
-	mei-sept	○
-	weinig 1ste jaren	◐

mengsels voor grotere oppervlaktes (met grassen)

bloemrijk grasland

bloemrijk grasland voor droge gronden *

bloemrijk grasland voor natte gronden

hoogte	bloeimaand	licht
60 cm	mei-sept	○
-	mei-sept	○
-	mei-sept	○

SIERGRAS

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Briza media

naam Ned	Trilgras
hoogte	60 cm
per m ²	9
bloekleur	hoofdjes
bloeimaand	voorjaar
licht	○

Carex morrowii 'ice dance'

naam Ned	Witbonte zegge
hoogte	40cm
per m ²	11
bloekleur	-
bloeimaand	-
licht	○●

Deschampsia cespitosa

naam Ned	Ruwe smele
hoogte	1 m
per m ²	5
bloekleur	diffuse
bloeimaand	zomer
licht	○●

Festuca mairei

naam Ned	Zwenkgras
hoogte	50 cm
per m ²	1
bloekleur	pluimen
bloeimaand	zomer
licht	○

Molinea caerulea

naam Ned	Pijpestrootje
hoogte	90 cm
per m ²	5-7
bloekleur	fijn
bloeimaand	najaar
licht	○●

Pennisetum alopecuroides

naam Ned	Lampenpoetsersgras
hoogte	1 m
per m ²	7
bloekleur	pluimen
bloeimaand	zomer
licht	○

Sesleria autumnalis

naam Ned	Herfstheidegras
hoogte	50 cm
per m ²	9
bloekleur	-
bloeimaand	-
licht	○

Sporobolus heterolepis

naam Ned	Parelgras
hoogte	80 cm
per m ²	9
bloekleur	diffuse
bloeimaand	zomer
licht	○

BODEMBEDEKKER

AANKOOP PLANTMAAT - P9

Acaena buchananii

naam Ned.	Stekelnootje
hoogte	15 cm
per m ²	11
bloekleur	wit
bloeimaand	zomer
licht	☉☾

***Epimedium x perralchicum* 'Frohnleiten'**

naam Ned.	Elfenbloem
hoogte	30 cm
per m ²	11
bloekleur	geel
bloeimaand	voorjaar
licht	☾☉

Geranium macrorrhizum

naam Ned.	Ooievaarsbek
hoogte	20 cm
per m ²	9
bloekleur	roos-wit
bloeimaand	zomer
licht	☉☾

***Geranium x cantabrigiense* 'Karmina'**

naam Ned.	Ooievaarsbek
hoogte	25 cm
per m ²	9
bloekleur	paars
bloeimaand	zomer
licht	☉☾

Sedum spurium

naam Ned.	Vetkruid
hoogte	20 cm
per m ²	9
bloekleur	wit
bloeimaand	zomer
licht	☉

Tiarella cordifolia

naam Ned.	Schuimbloem
hoogte	35 cm
per m ²	9
bloekleur	wit
bloeimaand	voorjaar
licht	☾☉

***Vinca minor* 'Gertrude jekyll'**

naam Ned.	Kleine maagdenpalm
hoogte	15 cm
per m ²	9
bloekleur	wit
bloeimaand	voorjaar
licht	☉☾

Waldsteinia ternata

naam Ned.	Gele aardbei
hoogte	20 cm
per m ²	9
bloekleur	geel
bloeimaand	voorjaar
licht	

KLIMPLANTEN

Actinidia arguta 'Issai' 🍴

naam Ned.	Kiwibes
hoogte	3-6 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	wit
oogsttijd	okt-nov
licht	○

Akebia Quinata 🍴

naam Ned.	Klimbes / schijnaugurk
hoogte	6-10 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	paars
bloeimaand	apr-mei
licht	○●

Aristolochia macrophylla

naam Ned.	Duitse Pijp
hoogte	6-9 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	geel-groen
bloeimaand	mei-juni
licht	○●

Campsis Radicans

naam Ned.	Trompetklimmer
hoogte	5 m
groeiwijze	klimmend
bloekleur	oranje
bloeimaand	aug - sept
licht	○

Clematis

naam Ned.	Bosrank
hoogte	2,5-3 m
groeiwijze	klimmend
bloekleur	wit
bloeimaand	juli-sept
licht	○●

Humulus lupulus 🍴

naam Ned.	Hoppeplant
hoogte	5-10 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	groen
bloeitijd	jun-sept
licht	○●

Jasminum officinale 🍴

naam Ned.	Jasmijn
hoogte	3-4 m
groeiwijze	slingerend
bloekleur	wit
bloeimaand	mei
licht	○●

Lonicera 🍴

Naam Ned.	Kamperfoelie
hoogte	3-4 m
groeiwijze	slingerend
bloekleur	wit, geel, oranje, rood
bloeimaand	mei-juni
licht	○

Passieflora |

naam Ned.	Passiebloem
hoogte	3-5 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	wit-paars
bloemaand	juli-okt
licht	○

Parthenocissus tricuspidata

naam Ned.	Wilde wingerd
hoogte	2,5-10 m
groeiwijze	zelfhechtend
bloekleur	wit
bloemaand	juni aug
licht	○●

Vitis Vinifera |

naam Ned.	Druivelaar
hoogte	1 m
groeiwijze	klimmend
bloekleur	-
ogsttijd	sept-okt
licht	○

Wisteria Brachybotrys

naam Ned.	Blauwe regen
hoogte	6 m
groeiwijze	rankend
bloekleur	paars
bloeitijd	mei
licht	○

AANPLANT VAN NIEUWE BOSSEN

Bij de aanleg van een nieuw bos moet er altijd een bodemstaal genomen worden van de grondsoort, de grondwatertafel onderzocht worden en de aanwezige soorten van bomen in de ruime omgeving moeten in kaart gebracht worden. Dit alles zal bepalen welk soort bos de beste keuze is. Hieronder is een beknopt overzicht van een aantal natuurtypes van bos omschreven die vaak voorkomen op het grondgebied van Sint-Niklaas.

Natuurtype: Eiken-Beukenbos

Eiken-Beukenbossen zijn 'oude' bossen op vrij voedsel-arme leem- en zandleembodem. In tegenstelling tot de Essen-Eikenbossen komt Es amper voor. Beuk heeft van nature het belangrijkste aandeel maar vaak staat er evenveel of meer Eik. Dit omdat de mens Eik eeuwenlang heeft bevoordeeld. Kenmerkende soorten van onderlaag onder de bomen zijn: Adelaarsvaren, Lelietje-van-dalen, Dalkruid en Valse salie.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-eiken-beukenbos>

Natuurtype: Eiken-Beukenbos met Adelaarsvaren

De climaxvorm van het Eiken-Beukenbos met Adelaarsvaren wordt gedomineerd door Beuk met bijmenging van Zomer- en Wintereik. Men treft dit bostype echter vaker aan als een door Zomereik gedomineerd bos, waar Beuk kan bijgemengd staan. Amerikaanse eik en Tamme kastanje hebben zich in dit bos goed ingeburgerd. De meest constante soort in de struiklaag is Wilde lijsterbes. De kruidlaag is over het algemeen arm aan soorten. Gewone braam en Adelaarsvaren komen het meest voor. Typisch zijn ook Lelietje-van-dalen, Dalkruid, Gladde witbol, Wilde kamperfoelie, Valse salie, Pilzegge en Ruige veldbies.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-eiken-beukenbos-met-adelaarsvaren>

Natuurtype: Essen-eikenbossen

Essen-eikenbossen zijn gemengde loofbossen waarbij Zomereik en Gewone es, of soms ook Beuk of Gewone esdoorn aspectbepalend kunnen zijn. Soms zijn cultuur-populieren ingeplant. De kruidlaag heeft een opvallend voorjaarsaspect. Typische soorten zijn onder meer Bos-anemoon, Gele dovenetel, Gewone salomonszegel, Wilde hyacint, Drienerfmuur, Boszegge, Bleek- en Donkersporig bosviooltje en Grote muur.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-essen-eikenbos>

Natuurtype: Dennen-Eikenbos

De Dennen-Eikenbossen zijn typisch voor de voedselarme, droge en zure zandgronden in de Kempen en op de Vlaamse zandrug. De meeste bossen van dit type worden gedomineerd door aanplanten van Grove of Corsicaanse den die de van nature dominerende soorten Zomereik en Ruwe berk naar de achtergrond verdrijven. Deze bossen zijn meestal ontstaan door het bebossen van heidegebieden. De meeste heidesoorten zijn intussen verdwenen en vervangen door een arme bosflora. De voornaamste kruidachtige soorten zijn Gewone braam, Bochtige smelevare, Pijpenstrootje en Brede en Smalle stekelvaren. In de struiklaag vindt men vaak Sporkehout en Wilde lijsterbes. De moslaag van de naaldbossen is over het algemeen soortenrijker dan bij loofbossen.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-dennen-eikenbos>

Natuurtype: Dennen-Eikenbos met Bochtige smelevare en Pijpenstrootje

Het Dennen-Eikenbos met Bochtige smelevare en Pijpenstrootje is het meest voorkomende bostype in Vlaanderen. Vaak gaat het om aanplantingen van Grove of Corsicaanse den, soms bestaat de boomlaag uit de van nature voorkomende soorten Zomereik en Ruwe berk. In de struiklaag zijn Sporkehout en Wilde lijsterbes de belangrijkste soorten. De kruidlaag wordt gekenmerkt door Bochtige smelevare, Pijpenstrootje, Gewone braam, Brede en Smalle stekelvaren en Blauwe bosbes. De moslaag is doorgaans goed ontwikkeld en bevat een aantal kenmerkende, zuurminnende soorten zoals Heide-klauwtjesmos, Bos- en Grijs kronkelsteeltje, Breekblaadje, Gewoon peermos, Groot laddermos en Geklauwd platmos. Doorgaans vindt men meer mossoorten dan kruidachtige soorten in een vegetatieopname.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-dennen-eikenbos-met-bochtige-smele-en-pijpenstrootje>

Natuurtype: Essen-Elzenbos

Het Essen-Elzenbos vind je op vochtige voedselrijke gronden. Aanvoer van basen en nutriënten via overstroming of het grondwater gaan verzuring tegen. De kruidlaag bestaat uit een combinatie van stikstofminnende soorten (Grote Brandnetel, Hondsdraf, Kleeftkruid en Kruipende boterbloem) en vochtminnende soorten (Moerasspirea, Speenkruid, Kruipend zenegroen).

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-essen-elzenbos>

Natuurtype: Essen-Elzenbos met Grote brandnetel

Deze rompgemeenschap omvat voornamelijk recente populierenaanplantingen. Soms zijn ook Gewone es, Zomereik, Gewone esdoorn of Zwarte els aanwezig. In de struiklaag is Gewone vlier het meest voorkomend. In de kruidlaag worden slechts weinig bossoorten aangetroffen. Het

bostype wordt gedomineerd door zeer algemene stikstofminnende en ruderaal soorten: Grote brandnetel, Hondsdraf, Kleeftkruid, Gewone berenklauw, Gewone smeerwortel, Gewone hennepnetel Het is het minst soortenrijke type van de Essen-Elzenbossen.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-essen-elzenbos-met-grote-brandnetel>

Natuurtype: Essen-Elzenbos met Gewone braam

In deze rompgemeenschap wordt de kruidlaag gedomineerd door Gewone braam en is Grote brandnetel een aspectbepalende soort. Op arme bodems is een analoge, door bramen gedomineerde rompgemeenschap van het Dennen-Eikenbos te vinden (bostype II). Deze onderscheidt zich van het Essen-Elzenbos met Gewone braam door de afwezigheid van Grote brandnetel en de aanwezigheid van Stekelvarens als constante soorten.

Meer info:

<https://www.ecopedia.be/natuurtypes/natuurtype-essen-elzenbos-met-gewone-braam>

Geboortebos Puytvoet, Sint-Niklaas

PLANTEN- LIJST KORT

BOMEN

• <i>Acer buergerianum</i>	Geelbladige esdoorn
• <i>Acer campestre</i> 'Elsrijk'	Veldesdoorn, Spaanse aak
• <i>Acer platanoides</i> 'Farlake's Green'	Geelbladige esdoorn
• <i>Alnus glutinosa</i> 'Aurea'	Zwarte els
• <i>Betula nigra</i>	Himalaya berk
• <i>Crataegus x persimilis</i>	Pruimbladige meidoorn
• <i>Prunifolia Splendens</i>	
• <i>Fraxinus americana</i> 'Skyline'	Amerikaanse es
• <i>Gleditsia triacanthos</i>	Valse christusdoorn
• <i>Elegantissima</i>	
• <i>Liriodendron tulipifera</i>	Tulpenboom
• <i>Liquidambar orientalis</i>	Bontbladige amberboom
• <i>Quercus rubra</i> 'Aurea'	Amerikaanse eik

NOTENBOMEN

• <i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje
• <i>Corylus avellana</i>	Hazelaar
• <i>Fagus sylvatica</i>	Beuk
• <i>Juglans regia</i>	Walnoot

MEERSTAMMIGE HEESTERS

• <i>Acer davidii</i>	Chinees esdoorn
• <i>Acer monspessulanum</i>	Franse esdoorn
• <i>Acer rubrum</i>	Rode esdoorn
• <i>Amelanchier ovalis</i>	Europees krentenboompje
• <i>Cornus kousa</i> 'China Girl'	Chinees kornoelje
• <i>Zelkova serrata</i>	Japanse zelkova

FRUIRBOMEN

• <i>Ficus carica</i>	Vijg
• <i>Malus domestica</i>	Appel
• <i>Mespilus germanica</i>	Mispel
• <i>Prunus avium</i>	Zoete kers
• <i>Prunus domestica</i>	Pruim
• <i>Pyrus communis</i>	Peer

STRUIKEN

• <i>Buddleja Davidii</i>	Vlinderstruik
• <i>Cornus Mas</i>	Gele kornoelje
• <i>Cornus sanguinea</i>	Rode kornoelje
• <i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige meidoorn
• <i>Hydrangea Macrophylla</i>	Boerenhortensia
• <i>Ligustrum Vulgare</i>	Wilde liguster
• <i>Osmanthus x burkwoodii</i>	Schijnhulst

HAGEN

• <i>Acer Campestre</i>	Veldesdoorn
• <i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk
• <i>Crataegus monogyna</i>	Eenstijlige meidoorn

- *Fagus Sylvatica*
- *Ligustrum Vulgare*
- *Osmanthus x burkwoodii*

Beuk
Wilde liguster
Schijnhulst

BESSEN EN KLEINFRUIT

• <i>Actinidia arguta</i> 'Issai'	Kiwibes
• <i>Ragaria vesca</i>	Bosaardbei
• <i>Fragaria ananassa</i>	Aardbei
• <i>Rheum rabarbarum</i>	Rabarber
• <i>Lonicera kamtschatica</i>	Honingbes
• <i>Ribes nigrum</i>	Zwarte bes
• <i>Ribes Rubrum</i>	Rode bes / Aalbes
• <i>Ribes uva-crispa</i>	Kruisbes
• <i>Rubus fruticosus</i> 'thornfree'	Doornloze braam
• <i>Rubus idaeus</i>	Framboos
• <i>Rubus phoenicolasius</i>	Japanse wijnbes
• <i>Sambucus Nigra</i>	Gewone vlier
• <i>Vaccinium Corymbosum</i>	Amerikaanse Blauwe bes
• <i>Vitis Vinifera</i>	Druivelaar

VASTE PLANTEN

• <i>Achillea filipendula</i>	Duizendblad, geel
• <i>Agastache</i> 'blue fortune'	Dropplant
• <i>Allium aflatunense</i> 'purple sensation'	Sierui
• <i>Allium sphaerocephalon</i>	Kogellook
• <i>Aster cordifolius</i> 'Little Carlow'	Herfstaster
• <i>Aster divaricatus</i>	Sneeuwster-aster
• <i>Anemone canadensis</i>	Canadese anemoon
• <i>Coreopsis verticillata</i>	Meisjesogen
• <i>Crambe cordifolia</i>	Zeekool
• <i>Darmera peltata</i>	Schildblad
• <i>Dryopteris erythrosora</i>	Rode sluiervaren
• <i>Echinacea purpurea</i> 'magnus'	Zonnehoed, paars
• <i>Echinacea purpurea</i> 'White Swan'	Zonnehoed, wit
• <i>Echinops ritro</i> 'Veitch blue'	Kogeldistel
• <i>Eupatorium cannabinum</i>	Leverkruid
• <i>Eupatorium maculatum</i> 'snowball'	Leverkruid
• <i>Euphorbia cyparissias</i>	Cipreswolfsmelk
• <i>Euphorbia griffithii</i>	Wolfsmelk
• <i>Gaura lindheimeri</i>	Prachtkaars
• <i>Heuchera sanguinea</i> 'Leuchtkäfer'	Purperklonkje
• <i>Knautia macedonica</i>	Beemd kroon
• <i>Nepeta subsessilis</i>	Grootbloemig
	Kattekruid
• <i>Perovskia</i> 'Blue Spire'	Reuzenlavendel
• <i>Persicaria amplexicaulis</i> 'rosea'	Duizendknoop
• <i>Phlox paniculata</i>	Vlambloem
• <i>Polygonatum hybridum</i> (x)	Salomonszegel
• 'Weihestephana'	
• <i>Rudbeckia fulgida</i>	Zonnehoed
• <i>Rudbeckia subtomentosa</i>	Zonnehoed
• <i>Sanguisorba officinalis</i> 'Red Thunder'	Pimpernel
• <i>Verbena bonariensis</i>	Ijzerhard
• <i>Veronicastrum virginicum</i> 'pink glow'	Ereprijs

VASTE KRUIDEN

• <i>Alium ursinum</i>	Daslook
• <i>Alium schoenoprasum</i>	Bieslook
• <i>Artemisia dracunculoides</i>	Dragon
• <i>Helichrysum italicum</i>	Kerrieplant
• <i>Levisticum officinale</i>	Lavas, maggiplant
• <i>Melissa officinalis</i>	Citroenmelisse
• <i>Mentha spp.</i>	Munt
• <i>Myrrhis odorata</i>	Roomse kervel
• <i>Origanum vulgare</i>	Oregano
• <i>Rosmarinus officinalis</i>	Rozemarijn

- *Salvia officinalis*
- *Thymus vulgaris*

Salie
Tijm

VASTE GROENTEN

- *Allium ampeloprasum*
- *Allium cepa*
- *saragus officinalis*
- *aragana arborescens*
- *ynara scolymus*
- *Helianthus tuberosus*
- *Myrrhis odorata*
- *Tetragonia tetragonioides*

Oerprei
Egyptische ui
Asperge
Erwtenstruik
Artisjok
Aardpeer
Kardoen
Nieuw-Zeelandse
spinazie

SIERGRASSEN

- *Briza media*
- *Carex morrowii* 'ice dance'
- *Deschampsia cespitosa*
- *Festuca mairei*
- *Molinea caerulea*
- *Pennisetum alopecuroides*
- *Sesleria autumnalis*
- *Sporobolus heterolepsis*

Trilgras
Witbonte zegge
Ruwe smele
Zwenkgras
Pijpestrootje
Lampenpoetsersgras
Herfstheidegras
Parelgras

BODEMBEDEKKERS

- *Acaena buchananii*
- *Epimedium x perralchicum*
'Frohnleiten'
- *Geranium macrorrhizum*
- *Geranium x cantabrigiense*
'Karmina'
- *Sedum spurium*
- *Tiarella cordifolia*
- *Vinca minor* 'Gertrude jekyll'
- *Waldsteinia ternata*

Stekelnootje
Elfenbloem

Ooievaarsbek
Ooievaarsbek

Vetkruid
Schuimbloem
Kleine maagdenpalm
Gele aardbei

KLIPLANTEN

- *Actinidia arguta* 'Issai'
- *Akebia Quinata*
- *Aristolochia macrophylla*
- *Campsis Radicans*
- *Clematis*
- *Humulus lupulus*
- *Jasminum officinale*
- *Passieflora*
- *Parthenocissus tricuspidata*
- *Vitis Vinifera*
- *Wisteria Brachybotrys*

Kiwibes
Klimbes / schijnaugurk
Duitse Pijp
Trompetklimmer
Bosrank
Hoppeplant
Jasmijn
Passiebloem
Wilde wingerd
Druivelaar
Blauwe regen

WAT KAN DE STAD VOOR JOU DOEN?

Stad sint-Niklaas zet in op vergroenen en ontharden. Dat zie je in allerlei projecten: heraanleg van de Markt, de straat van de toekomst, de vergroende winkel-wandellus ...
Naast het vergroenen en ontharden van de openbare ruimte wil ze ook haar inwoners aanzetten tot het vergroenen en ontharden van hun buitenruimtes. Dit door te informeren en adviseren maar ook door financieel te ondersteunen.

SINT-NIKLAAS ZET MASSAAL IN OP GEVELGROEN!

In 2021 lanceerde de stad Sint-Niklaas het project Verwen jezelf met een gratis geveltuin waarbij alle burgers van Sint-Niklaas de aanleg van een gratis geveltuin konden aanvragen. Het was een overweldigend succes met 700 inschrijvingen. Ondertussen werden hiervan reeds een 200-tal tuintjes gerealiseerd. En dat kan je zien in het straatbeeld.

In de loop van 2023 worden de overige geveltuintjes aangelegd door vzw Groene Gevels. Om het grote aantal aanvragen optimaal te kunnen verwerken, is het tijdelijk niet mogelijk een nieuwe aanvraag te doen. Hou zeker onze website in de gaten!

Ben je eigenaar van een grote wand of gevel?

Dan wil de stad graag met jou samenwerken om een groter groenproject op te zetten.

De stad neemt voor deze grote groenprojecten niet alleen het ontwerp, de aanleg en de aanplanting voor zijn rekening, maar ook het volledige onderhoud. Een totale ontzorging dus!

Waarom een geveltuintje?

Een geveltuin brengt kleur en sfeer in je straat, verbetert de luchtkwaliteit en isoleert je woning. Je zorgt ook voor een stukje natuur in de stad waar vogels en bijen lekkers vinden. Geveltuinen zorgen voor verkoeling op hete dagen, ze houden het regenwater vast, leiden het naar de bodem en houden zo mee de grondwaterstand op peil. Zo draag je je steentje bij om onze stad klimaatbestendig te maken.

Meer info?

www.sint-niklaas.be/gevelgroen
natuur@sint-niklaas.be

DE TUINRANGERS HELPEN JE OP WEG!

Word jij ook zo vrolijk van fluitende vogels en zoemende bijen? De Sint-Niklase tuinrangers helpen je graag op weg in je tuin.

De Tuinrangers zijn vrijwilligers met een passie voor de tuin en een hart voor de natuur. Ze helpen hun stad of gemeente om biodiverser en klimaatrobuuster te worden via de tuinen van de inwoners.

In je tuin leeft meer dan je denkt. De Tuinranger ontdekt het graag samen met jou. Hij of zij brengt daarvoor allerlei materiaal en een getraind oog mee. Het tuinadvies duurt ongeveer twee uur. In die tijd leer je hoe egels, salamanders of pimpelmeesjes naar jouw tuin kijken.

De Tuinranger geeft je advies op maat om je tuin nog veel interessanter te maken voor al die fascinerende dieren en ook voor jezelf.

verwonder je over het grote en kleine leven in je tuin en krijg deskundig advies voor meer tuinnatuur op maat van jouw tuin en jouw leven.

Dus trekt je bijenhotel weinig gasten? Zoek je nog een ideale boom voor in je voortuin? Surf naar [Tuinrangers.be](https://www.tuinrangers.be) en vraag vandaag nog je gratis tuinsafari aan!

Zelf tuinranger worden? Dat kan!

Heb jij groene vingers en een hart voor de natuur? Wil je die passie als hobbytuinier graag delen? Dan is Tuinranger worden iets voor jou!

Alle informatie om Tuinranger te worden vind je op:
<https://www.tuinrangers.be/word-tuinranger>

Meer info?
www.tuinranger.be

SUBSIDIEOPROEP VERGROENING

Via de projectoproep vergroening wil Sint-Niklaas onderwijsinstellingen, woonzorgcentra, zorgcentra en kinderdagverblijven stimuleren om hun schoolomgeving te vergroenen en hierbij voldoende aandacht te besteden aan biodiversiteit.

Groen doet goed. Dat blijkt uit tal van onderzoeken en observaties. Jong en oud ondervinden de positieve invloed van de natuur op het welzijn en gezondheid. Het bevordert de creativiteit, werkt inspirerend en ontspant. Vaak zijn onze buitenruimtes in woonzorgcentra en kinderdagverblijven en zorgcentra monotoon en weinig uitdagend. Met enkele ingrepen kan je deze ruimtes omtoveren tot een groene, prikkelende oase.

Meer info?

duurzaamheid@sint-niklaas.be

Foto: copyright Frederik Beyens

VERGROENING SPEELPLAATSEN

Voor wie?

Deze oproep richt zich tot onderwijsinstellingen.

Bedrag

Er wordt een bedrag van 45.000 EUR voorzien om de geselecteerde vergroeningsprojecten te ondersteunen. De ondersteuning kan door de jury zowel toegewezen worden voor de opmaak van het ontwerp als voor de uitvoering van de vergroening.

VERGROENING WOONZORGCENTRA, ZORGCENTRA EN KINDERDAGVERBLIJVEN

Voor wie?

Deze oproep richt zich tot woonzorgcentra, zorgcentra en kinderdagverblijven.

Bedrag

Er wordt een bedrag van 45.000 EUR voorzien om de geselecteerde vergroeningsprojecten te ondersteunen. De ondersteuning kan door de jury zowel toegewezen worden voor de opmaak van het ontwerp als voor de uitvoering van de vergroening.

SUBSIDIE AFKOPPELING VAN AFVALWATER EN REGENWATER

De stad legt stap voor stap een gescheiden riolering aan in alle straten. Een 'gescheiden riolering' wil zeggen dat het regenwater en het afvalwater apart worden afgevoerd. Dit is nodig om de kwaliteit van onze waterlopen en de zuivering van het afvalwater te verbeteren en om overstromingen te vermijden. Als burger moet je bij aanleg van een gescheiden riolering in jouw straat het regen- en afvalwater ook op privaat terrein scheiden. Dat heet 'afkoppelen'.

Voordelen

Regenwater en afvalwater apart afvoeren heeft grote voordelen:

- Het regenwater kan hergebruikt worden om het toilet te spoelen, te wassen, te poetsen en planten te besproeien. Het overige regenwater kan terug in de bodem dringen om het grondwaterpeil aan te vullen.
- Omdat er minder water door de riolering moet afgevoerd worden, is er minder kans op overstromingen bij hevige regenbuien.
- Het waterzuiveringsstation werkt efficiënter en dus goedkoper.

Stad Sint-Niklaas biedt maximale ondersteuning aan eigenaars die door rioleringswerken in hun straat verplicht worden om het eigen afval- en regenwater van hun woning af te koppelen en daarvoor werken moeten uitvoeren.

We bieden een gratis afkoppelingsstudie aan voor gebouwen met een vergunning die dateert van voor 1991.

We geven ondersteuning of een subsidie voor afkoppelingswerken. Deze subsidie geldt enkel voor bestaande woningen die een stedenbouwkundige vergunning kregen zonder de verplichting om het afvalwater en hemelwater gescheiden af te voeren. De subsidie van de stad kan maximum 1.500 EUR zijn.

Meer info?

<https://www.sint-niklaas.be/onze-dienstverlening/wonen/elektriciteit-gas-water-riolering-telefoon-en-tv/riolering/afkoppeling-van-afvalwater-en-regenwater-bij-gescheid>

Afkoppelingen@sint-niklaas.be

ORGANISATIES MET GROENE VINGERS

In Vlaanderen zijn heel wat organisaties actief die zich toeleggen op het behoud, beschermen en ontwikkelen van de natuur in onze regio's. Zij zijn experts in hun vakgebied en staan je graag bij met raad en daad.

NATUURPUNT WAASLAND VZW

Natuurpunt Waasland vzw is een regionale vereniging die werkt voor het behoud van alle natuurgebieden en open ruimten in het werkingsgebied.

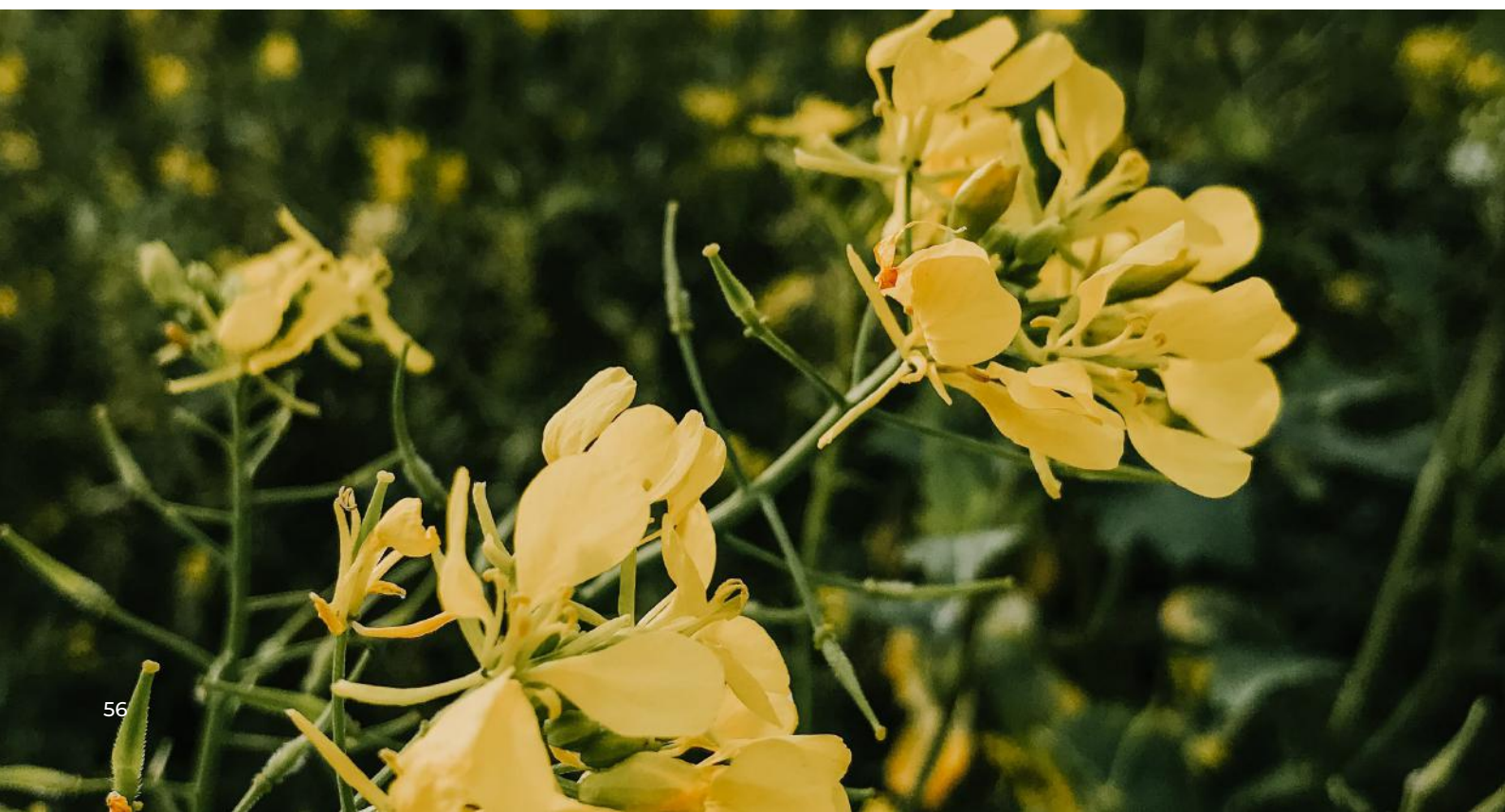
Het werkingsgebied van Natuurpunt Waasland vzw omvat elf gemeenten: Antwerpen Linkeroever, Zwijndrecht, Beveren-Waas, Kruibeke, Temse, Sint-Gillis-Waas, Stekene, Sint-Niklaas, Waasmunster, Lokeren en Hamme.

Natuurpunt beschermt kwetsbare en bedreigde natuur in Vlaanderen. Ze zorgt voor aankoop, beheer en openstelling van natuurgebieden en brengt mensen samen door het organiseren van gegidste wandelingen, beheerwerk, cursussen en workshops.

Daarnaast bestudeert Natuurpunt de natuur en houden ze de gezondheid ervan in de gaten.

Meer info?

www.natuurpunt.be/afdelingen/natuurpunt-waasland-vzw

SAMEN ECOACTIEF MET Velt

Velt is de Vereniging voor ecologisch leven, koken en tuinieren. Ze promoten een duurzaam leven in huis, tuin en keuken in België en Nederland.

Velt brengt leden, vrijwilligers en sympathisanten samen om rond het thema ecologisch leven, koken en tuinieren kennis uit te wisselen en uit te dragen naar de samenleving.

Dit doen ze via het tijdschrift Seizoenen, boeken, samenaankoop zaaigoed en tal van activiteiten die ze dagelijks organiseren in jouw buurt.

Meer info?
www.velt.be

Ecologisch op school

Wil je duurzaam aan de slag in je school? Van het aanleggen van een groene speelplaats en een schoolmoestuin of het verduurzamen van de maaltijden tot het uitwerken van een ecologisch project op jouw school, Velt helpt je graag.

Meer info?
scholenwerking@velt.be

REGIONAAL LANDSCHAP SCHELDE-DURME

Samen bouwen aan het landschap van morgen, daar draait het bij regionaal landschap om. Ze werken aan meer kwaliteitsvolle en duurzame landschappen. En dat doen ze niet alleen, maar telkens samen. Samen met particulieren, overheden, scholen, verenigingen, middenveldorganisaties ... kortom: met iedereen die een rol speelt in de open ruimte, binnen hun werkingsgebied. Over alle sectoren heen: van natuur, landbouw, over jacht, tot erfgoed en recreatie/toerisme.

Regionaal landschap is er voor jullie: van raad, tot daad. Als trekker, of als ondersteuner, en steeds als expert.

Meer info?
www.rlsd.be

AGENTSCHAP NATUUR EN BOS: PROJECTSUBSIDIES

Bij het Agentschap Natuur en Bos van de Vlaamse overheid zorgen ze ervoor dat iedereen in Vlaanderen van de natuur kan genieten, nu en in de toekomst. Samen met hun partners zijn ze, als vakmannen en -vrouwen van de natuur, elke dag in de weer om de natuur te beschermen en duurzaam te ontwikkelen.

Het Agentschap Natuur en Bos organiseert jaarlijks verschillende projectsubsidies om burgers, organisaties en verenigingen een financieel duwtje in de rug te geven.

Subsidies aankoop van gronden

Voor bebossing - Met het oog op erkenning als natuur-reservaat

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/subsidies/subsidies-aankoop-van-gronden>

Subsidies bebossing en herbebossing

Om een nieuw bos aan te leggen of om een voormalig bosperceel te herbebossen

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/subsidies/subsidies-bebossing-en-herbebossing>

Subsidies natuurbeheerplan

Opmaak en wijziging - Terreinen toegankelijk maken en houden - Beheersubsidies voor realisatie natuurstreef-beelden

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/subsidies/subsidies-natuurbeheerplan>

Subsidies inrichting van natuur

Projectoproepen Natuur, Soorten, Openstelling en Natuur in je buurt & in je school - Restfinanciering LIFE-projecten

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/subsidies/subsidies-inrichting-van-natuur>

PROJECTOPROEP NATUUR IN JE SCHOOL

Via de projectoproep Natuur in je school wil het Agentschap Natuur en Bos onderwijsinstellingen stimuleren om hun schoolomgeving te vergroenen en hierbij voldoende aandacht te besteden aan biodiversiteit.

De projectoproep wil projecten ondersteunen die initiatief nemen om een natuuroplossing te realiseren ter ondersteuning van hun onderwijsopdracht. Hierbij komen ze tegemoet aan de noden van de school op vlak van het welzijn op school (leerlingen, personeel en andere gebruikers) en de onderwijsmissie en dragen ze bij aan een robuuste en veerkrachtige Vlaamse natuur. De projectvoorstellen kunnen al een uitgewerkt idee geven over hoe de schoolomgeving ingericht zal worden.

Voor wie?

Deze oproep richt zich tot onderwijsinstellingen.

Bedrag

Natuur in je School financiert maximum 75% van de goedgekeurde projectbegroting. De gevraagde steun bedraagt minimum 20.000 EUR en maximum 150.000EUR.

Meer info?

<https://natuurenbos.vlaanderen.be/subsidies/subsidies-inrichting-van-natuur/subsidies-inrichting-van-natuur/projectoproep-natuur-je-school>

DE BOSGROEP: VAN PRIL BEGIN TOT NAZORG

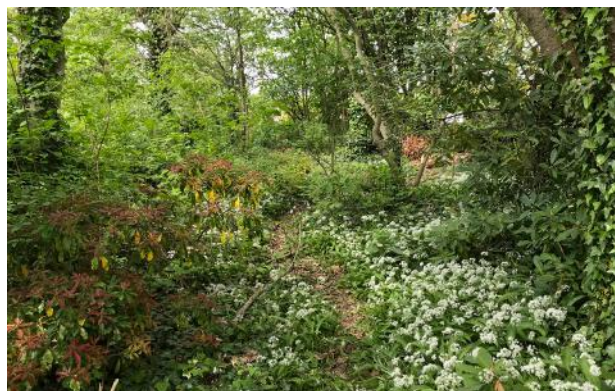
De Bosgroepen ondersteunen particulieren bij alles wat komt kijken bij het hebben of aanleggen van een bos. Samen met 14.500 leden beheren ze 60.000 ha bos in Vlaanderen.

De Bosgroepen helpen jouw bosdroom realiseren van A tot Z. Het proces start met een grondig advies waarbij wordt nagegaan of je locatie potentie heeft. Vervolgens helpen zij jou met het aanvragen van vergunningen en subsidies. Afhankelijk van de locatie en wat je precies voor ogen hebt met jouw bos wordt een plantplan opgemaakt met geschikte boomsoorten. Het planten van de bomen kan je zelf doen of uitbesteden aan een aannemer. Via De Bosgroepen ben je zeker van de beste prijs-kwaliteit voor dit werk.

Meer info:

www.bosgroepen.be.

En daar stopt het niet. Het eerste jaar kan de groei van jonge boompjes belemmerd worden door ruigtekruiden, varens of bramen. De Bosgroepen bekijken dan of vrijstellen nodig is en helpen met de organisatie ervan. Uiteraard kunnen boscijgenars ook nadien terecht bij hen met vragen over hun bos.

EEN BOOST VOOR BOS

Droom je van een eigen bos? Dan is BOOST misschien iets voor jou. BOOST is het bebossingsfonds van de Oost-Vlaamse Bosgroepen dat samen met de Provincie voor meer bos wil zorgen. Ze doen dit door particulieren met bosplannen een financiële duw in de rug te geven.

Heb je grond die je wil bebossen maar kan je nog wel een impuls gebruiken? Dan kan je een aanvraag indienen bij BOOST en tot 25.000 EUR per hectare krijgen voor een bebossing op jouw grond. Zo werd afgelopen 3 jaar inmiddels al meer dan 14 hectare nieuw bos aangelegd in Oost-Vlaanderen, goed voor zo'n 29.000 bomen. Je kan bovendien rekenen op hulp van De Bosgroepen bij het voorbereiden van jouw aanvraag. Maak je aanspraak op de bebossingssubsidie van de Vlaamse overheid? Ook

dan kan je een dossier indienen. In dat geval maak je kans op een BOOST-toelage van 15.000 EUR per hectare, bovenop de Vlaamse subsidie van 25.000 EUR per hectare. Zo willen ze bosuitbreiding net dat streepje voor geven."

Ook zonder zelf een bos aan te planten kan je mee zorgen voor extra bos via een gift aan BOOST. Elke euro die we ontvangen gaat integraal naar het aanplanten van klimaat-robuust bos in Oost-Vlaanderen.

BOOST is een initiatief van Bosgroepen Oost-Vlaanderen met steun van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling en Provincie Oost-Vlaanderen.

Meer info:

www.boostvoorbos.be

MOS VLAANDEREN: DUURZAME SCHOLEN, STRAFFE SCHOLEN

Een duurzame toekomst voor onze planeet begint met bewuste keuzes maken. MOS helpt van je school een milieuvriendelijke en duurzame leer- en leefomgeving te maken, samen met de leerlingen, het schoolteam en het netwerk van de school. MOS richt zich tot Vlaamse en Nederlandstalige Brusselse kleuter-, lagere en secundaire scholen. Een school die in zee gaat met MOS kan rekenen op:

- Begeleiding op maat

Informatie en inspiratie over het aanbod van milieu-educatieve en duurzame initiatieven in Vlaanderen en Brussel via nieuwsbrieven, website en Facebook.

- Netwerk- en vormingsmomenten

MOS is een samenwerking tussen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, de Vlaamse provincies en de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Meer info?

www.mosvlaanderen.be

LOKAAL KLIMAATBELEID 2030

De stad kan de klimaatuitdagingen vanuit Europa, Vlaanderen, Provincie en de Regio niet alleen realiseren. Om de transitie naar een klimaatbewust, klimaatneutraal en leefbaar Sint-Niklaas in 2050 te verwezelijken, zijn er nieuwe partnerschappen nodig met alle mogelijke actoren in de maatschappij. Het eigenaarschap voor de uitvoering van de acties ligt bij burgers, verenigingen, bedrijven, scholen en de stad. De stad Sint-Niklaas ontwikkelde zo een lokaal klimaatbeleid naar 2030 om partnerschappen aan te gaan om de uitdagingen te realiseren samen met de inwoners van Sint-Niklaas.

Het lokaal klimaatbeleid 2030 van Sint-Niklaas geeft aan hoe de stad dit engagement tegen 2030 wil waarmaken. Het lokaal klimaatbeleid van Sint-Niklaas naar 2030 bestaat uit volgende tools: het label OK Toekomst, het Klimaatkompas en de Klimaatgids.

LABEL OK TOEKOMST

OK TOEKOMST

In 2020 heeft de stad sint-niklaas het label 'OK Toekomst' gelanceerd. Onder het label 'OK Toekomst' communiceert stad Sint-Niklaas over projecten en initiatieven die klaar zijn voor de toekomst. De acties onder 'OK Toekomst' maken onze stad klaar voor het Klimaatplan 2030. Onder 'OK Toekomst' vallen zes grote pijlers:

1. Duurzame renovatie
2. Duurzame mobiliteit
3. Hernieuwbare energie
4. Circulaire economie
5. Klimaatadaptatie
6. Lokale voedselstrategie

De stad wil in al deze thema's ook zelf een voorbeeldrol opnemen. In Sint-Niklaas zijn er al heel wat projecten en initiatieven die klaar zijn voor de toekomst!

Wat is...

Duurzame renovatie

Duurzaam bouwen is een breed begrip. Bij duurzaam bouwen en verbouwen wordt er rekening gehouden met de effecten op het milieu. Dat moet dan zowel bij het ontwerp van een gebouw of bouwwerk gebeuren als tijdens bouw, verbouwing, renovatie of sloop. Bij duurzaam bouwen gaat het ook over het gebruik van het gebouw. Bijvoorbeeld over de uitstoot van CO² door energieverbruik voor verwarming en koeling van een gebouw. Men bekijkt de milieueffecten dus over de hele levensduur van het gebouw of bouwwerk.

Circulaire economie

Een circulaire economie gaat verder dan alleen maar recyclen. Het is een economisch systeem waarin we de complexiteit en functionaliteit van een product zo lang mogelijk behouden, in plaats van een product na gebruik tot de basismaterialen af te breken, te verbranden of als afval te storten. Een circulaire economie gaat uit van gesloten materiaalkringlopen. Hierbij verlaat zo weinig mogelijk materiaal die kringloop via verbranding of storten. Een minimale hoeveelheid nieuwe grondstoffen moet worden aangevoerd om dit materiaal opnieuw functioneel te maken. De circulaire economie vraagt een systeemverandering: een verandering in het gedrag van producenten en consumenten. Inzetten op een circulaire economie verlaagt de druk op milieu en klimaat. Het biedt kansen aan bedrijven en zorgt ervoor dat de EU als economische regio minder afhankelijk wordt van buitenlandse grondstoffen.

Lokale voedselstrategie

Een lokale voedselstrategie is een collectief ontwikkeld beleid met visie, doelstellingen en een set van strategieën gericht op het verduurzamen van het lokale – gemeentelijk of stedelijk – landbouw- en voedingssysteem.

Duurzame mobiliteit

Duurzame mobiliteit omschrijven we als voldoende mobiliteit om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven zonder dat de negatieve gevolgen van ons individueel mobiliteitsgedrag de mobiliteit van anderen op korte of lange termijn nadelig beïnvloeden. We vertrekken hiervoor vanuit het STOP-principe: de meeste verplaatsingen doen we al stappend (S) te voet of al trappend (T) op de (elektrische) (deel)fiets, voor langere afstanden maken we gebruik van het openbaar vervoer (O). Voor die verplaatsingen die we niet te voet, met de (deel)fiets, met de bus of trein kunnen doen, kunnen we carpoolen of gebruikmaken van een (deel)wagen.

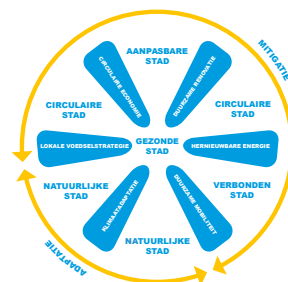
Klimaatadaptatie

Door in te zetten op adaptatie of aanpassing aan de klimaatverandering, proberen we onze stad aan te passen, minder kwetsbaar en robuuster te maken voor de klimaatverandering en kansen te grijpen die de klimaatverandering biedt. Adaptatie kan autonoom zijn of gepland.

Hernieuwbare energie

Hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd, is energie afkomstig van energie afkomstig van onuitputtelijke natuurlijke bronnen. Dit is energie uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa. Fossiele energie en kernenergie vallen niet onder hernieuwbare energie, omdat deze afkomstig zijn uit bronnen die niet onuitputtelijk zijn, en die een negatieve impact hebben op het klimaat en/of milieu.

KLIMAATKOMPAS

Het klimaatkompas is een navigatie-instrument om de richting te bepalen naar een klimaatneutrale stad tegen 2050. Het is een kompas om projecten die we vanuit de stad opstarten, trekken en/of ondersteunen, af te toetsen aan duurzaamheid en klimaatvriendelijkheid en -bestendigheid. Het klimaatkompas is de synthese van het label 'Ok Toekomst' en de 'Klimaatgids'. Het helpt om nieuwe en bestaande projecten klimaatvriendelijk en bestand te maken tegen klimaatveranderingen en stimuleert de samenwerking met verschillende actoren om samen één project te realiseren.

Het gebruik van het klimaatkompas

Het klimaatkompas wordt overkoepeld door het regionaal mitigatieplan en regionaal adaptatieplan. Om deze regionale klimaatplannen lokaal laagdrempelig te vertalen naar een plan op maat van Sint-Niklaas, stelden we een Klimaatkompas op. Het telt zes pijlers (blauwe lobben) die onder het label 'Ok Toekomst' vallen. Tussen de zes pijlers bevindt zich de tussenruimte, hier staan de drivers in van de 'Klimaatgids' (blauwe tekst). Centraal staat de 'gezonde stad'. Naar deze ambitie streeft de stad door projecten die zich binnen de 6 pijlers, of in de tussenruimten tussen de pijlers bevinden, te realiseren.

Het klimaatkompas kan ingezet worden voor:

1. nieuwe of bestaande projecten een plaats te geven binnen het klimaatkompas.
2. projecten te versterken zodat deze klimaatvriendelijk en klimaatbestendig zijn tegen 2050.
3. tot nieuwe inzichten te komen, door na te denken over andere pijlers binnen het kompas.
4. samenwerkingen te stimuleren tussen de verschillende actoren binnen de maatschappelijke vijfhoek.
5. af te toetsen: is het project klimaatvriendelijk en -bestendig, hoe maken we dit klimaatvriendelijk en -bestendig, is het haalbaar om het project op te starten?
6. draagvlak te creëren bij de inwoners en andere actoren in Sint-Niklaas.

KLIMAATGIDS

De klimaatgids 2020-2050 is een handig hulpmiddel om in de verschillende stedelijke projecten in Sint-Niklaas klimaatkansen te herkennen en om te zetten in actie. Daarom werden 40 verschillende klimaatactiepunten bijeengebracht. Ze nodigen iedereen uit om na te denken over een veranderend klimaat. Ze vragen zoveel mogelijk toegepast te worden in de stad.

Vier drivers voor een gezonde en klimaatbestendige stad.

De stad verandert op zijn eigen manier ook op velerlei vlakken. Verandering wordt heden gestuurd door vier grote belangrijke bewegingen of drivers. Ze zijn internationaal waarneembaar en vormen een belangrijke kans om steden gezonder en toekomstbestendiger te maken. De gezonde stad transformeert zichzelf via deze vier krachtige drivers. We zetten ze bewust in om de stad van binnenuit samen te vergroenen, te veranderen, te kringlopen en te verbinden. We verkennen de vier drivers:

1. De natuurlijke stad:

De eerste driver volgt het spoor van de natuur. Door de tegenstelling tussen stad en natuur op te heffen vormt de stad een eigen biotoop. De stad vindt zijn kracht terug in levende natuurlijke processen. Deze natuur heeft de kracht het microklimaat van de stad op een positieve manier volledig te veranderen.

2. De aanpasbare stad

De tweede driver start bij wat er reeds is. De gebouwde context en zijn geschiedenis vormen een verhaal van constante verandering. Bouwen is daarom ook kansen creëren voor toekomstige verandering. De stad is een open verhaal voor de nog ongekende wendingen van de toekomst.

3. De circulaire stad

De derde driver kijkt naar het metabolisme van de stad. Wat heeft de stad nodig, wat stoot ze uit? Hoe kunnen we deze stromen vertragen, controleren, beter organiseren. Hoe neemt de stad terug zijn lot in handen, vanuit meer eigenwaarde, en kan ze de kringlopen sluiten?

4. De verbonden stad

Echte verbindingen maak je in een hecht lokaal netwerk. Nabijheid is hier een kracht, afstand en hindernis. Door de stad te verrijken met tal van functies ontstaat een veerkrachtige cultuur van samenwerken. In dit netwerk wordt lokaal energie opgewekt en wordt groene mobiliteit de norm.

Bekijk de klimaatgids 2020-2050 online:
www.sintniklaasklimaatstad.be/klimaatplan/klimaatgids-sint-niklaas

Meer info?
duurzaamheid@sint-niklaas.be

MEER INFO EN **INSPIRATIE**

- . blauwgroenvlaanderen.be
- . www.sintniklaasklimaatstad.be/natuur-en-water/natuurbuur
- . www.springzaad.be
- . www.pimpjespeelplaats.be
- . omgeving.vlaanderen.be/nl/overzicht/over-ontharden-en-vlaanderen-breekt-uit

